

Nezaslišana razveljavitev dvojezičnega odloka DTTZ Žiga Zois

Računski dvor v Rimu odreka slovenski šoli pravico do poslovanja tudi v slovenščini

Kljub že ustaljeni praksi naj bi bili uradni akti slovenskih šol izključno v italijanščini

TOM MARC

Slovenske šole v naši deželi ne smejo poslovati v slovenščini, niti ne dvojezično, pač pa se morajo v odnosu z oblastmi posluževati izključno italijanščine. Tako je pred nedavnim razsodil rimski Računski dvor v brk ustavnim določilom, Osimskim sporazumom, ustaljeni praksi in... zdravi pameti. Po mnenju dvora nimajo namreč obveze, vsebovane v omenjenih listinah, nobene praktične vrednosti, dokler ne bo nastopil državni zakon, ki bo vprašanje rabe slovenščine uredil.

Povod za oporekanje rabi slovenščine je dekret Državnega tehničnega zavoda Žiga Zois še iz leta 1979, s katerim je takratni ravnatelj podaljšal neki profesorici bolniški dopust za petnajst dni. Dekret, kot vsi akti slovenskih šol, namenjeni italijanskim oblastem, je bil sestavljen dvojezično: na istem listu je bilo na levi strani italijansko besedilo, na desni pa slovensko. Kot vsi šolski upravni akti, je tudi ta dekret romal na

Računski dvor, točneje na deželno delegacijo Računskega dvora s sedežem v Trstu, ki naj bi akt opremila z vizumom in ga registrirala, kot je že večkrat storila z dekreti, napisanimi na isti način, dvojezično.

Toda tokrat se je nekaj zataknilo: dve leti kasneje, 7. julija 1981, je tržaška delegacija Računskega dvora sporočila šoli, da je dekret neveljaven, ker bi ga bilo treba izpolniti samo v italijanščini. Na to so seveda iz šole odgovorili s sklicevanjem na ustavo, na deželni statut, na Londonski memorandum, na osimski sporazum, pa tudi na nekatere razsodbe italijanskega sodstva, a ni nič zaleгло. Junija leta 1982 je tržaška delegacija odgovorila, da vse omenjene obveze ne zadostujejo, da jih ni mogoče »tako apicirati«, če ni ustreznih »zakonskih določb nižje stopnje«. Italijanski sistem pa predvideva, da je edini uradni jezik italijanščina, razen če ni izrecnih zakonskih določb v korist »manjšinskih jezikovnih skupin«.

Seveda so iz šole Žiga Zois odgovorili tudi na te argumentacije in med drugim orisali stanje, kakršno se je

ustvarilo pri nas pod Zavezniško vojaško upravo. Navedli so tudi celo vrsto določb javnih forumov v zvezi z dvojezičnim poslovanjem slovenskih šol, kot na primer določbe ministrstva za šolstvo o izdajanju dvojezičnih spričeval, pa tudi denimo deželni zakon iz marca 1977, ki predvideva denarne prispevke slovenskim šolam prav kot povračilo stroškov zaradi dvojezičnega poslovanja.

Tržaška delegacija Računskega dvora je tokrat odgovorila telegrafsko: šola Žiga Zois naj pove, s ka-

terim formalnim aktom je Zavezniška vojaška uprava pooblastila izdajanje uradnih ukrepov s strani slovenskih šol v dvojezični obliki. In tudi tokrat je šola takoj odgovorila, da takega specifičnega ukrepa, ki bi zadeval samo šolske uradne akte, sicer ni, da pa obstaja cela vrsta takih imenovanih »okrožnic« — v resnici pa pravih zakonskih odlokov — ki so predvidevale poslovanje slovenskih šol v slovenščini. Tako je na primer »ukaz« št. 18 z dne 8. novembra 1947 v členu 7 izrecno določal, da

»bodo diplome in sploh dokumenti«, ki jih izdajajo slovenske šole, sestavljeni v slovenščini in bodo imeli enako veljavo (»equipollenti«, piše v besedilu), kot podobni dokumenti iz drugih vladnih uradov.

Toda nobena argumentacija ni mogla prepričati »glavnega svetnika« (consigliere capo) tržaške delegacije, ki je vso zadevo predal v Rim predsedniku Računskega dvora.

Razprava o tem problemu je bila

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Izjava ravnatelja DTTZ Žiga Zois Černica

Prizadeto obžalujem odločitev Računskega dvora (tajništva Nadzornega oddelka), da ni registriral dvojezičnega odloka o izrednem bolezenskem dopustu, ki ga je izdal DTTZ »Žiga Zois« leta 1979. Razsodba kaže namreč na ozkost v tolmačenju zakonskih določil in na pomanjkanje posluha za problematiko narodnih skupnosti v državi. Naj v zvezi z omenjeno razsodbo spomnim še, da je ministrstvo za javno šolstvo odredilo, da se zapisniki sej zavodnega sveta pišejo v slovenščini in da se le po potrebi prevajajo v italijanščino. Pristojni organ trdi v zgoraj omenjeni razsodbi, da je — razen v posebnih

izjemah, ki jih za nekatere narodne skupnosti določa zakon — italijanščina edini uradni jezik. Ob tej trditvi izražam mnenje, da slovensko besedilo ob italijanskem nikakor ne more s'ednjemu odvzeti značaja uradnega jezika. Upam, da se bodo v bližnji bodočnosti z globalno zaščito končno rešili ta in temu podobni problemi. Prepričan sem, da je pravica in dolžnost vseh naših šolnikov, da se na svojem delovnem mestu zavzemajo ne samo za rast slovenske šole, marveč tudi za uveljavitev vseh pravic, ki pripadajo slovenski šoli kot členu slovenske narodne skupnosti.

Konstantin Černenko tudi državni poglavar Tihonovu poverili mandat za sestavo vlade

MOSKVA — Vrhovni sovjet je na včerajšnjem zasedanju soglasno izvolil za novega predsednika prezidija generalnega sekretarja KP Sovjetske zveze Konstantina Černenka, izbral svoje novo vod-

stvo ter poveril mandat za sestavo vlade Nikolaju Tihonovu.

Černenko kot pred njim Brežnjev in Andropov združuje sedaj obe najvišji funkciji: državnega poglavarja in generalnega sekretarja partije. Ob predložitvi Konstantina Černenka je član politbiroja Gorbačov poudaril, da je združitev obeh funkcij bistvenega pomena za vodenje sovjetske zunanje politike, ki je ni mogoče ločiti od partijskih smernic.

V svojem zahvalnem govoru ni Černenko nakazal nobene novosti. Poudaril je svojo »odločnost in premočrnost v iskanju sporazumov o zmanjševanju mednarodne napetosti« in da se bo vsestransko zavzel za varnost Sovjetske zveze in za mir v svetu. Černenko je tudi predlagal za ministrskega predsednika Tihonova in ob tem navedel, da ga čakajo težke naloge pri vodenju države predvsem glede gospodarske politike.

Vrhovni sovjet je tudi obnovil svoje najvišje organe s skoraj nebitvenimi zamenjavami. Iz njih pa nesporno izhaja povečana vloga 52-letnega Mihaila Gorbačova, ki je postal predsednik zunanje-političnega odbora zveznega sovjeta. To funkcijo je prevzel od Černenka, s tem je postal tudi odgovoren za ideološka vprašanja in v praksi potencialni naslednik Konstantina Černenka.

Zasedanje vrhovnega sovjeta ni torej poskrbeo

za presenečenja, saj so bile funkcije v bistvu že predhodno porazdeljene. Tudi obnove mandata Tihonovu le potrjuje prepričanje, da bo Sovjetska zveza nadaljevala s svojo dosedanjim politiko tako na mednarodnem kot na notranjem področju. Inovacije Jurija Andropova v notranji politiki in v gospodarstvu so torej šle v pozabo, utrdilo se bo centralistično vodenje, ki je bilo značilno za Brežnjeva. Resnici na ljubo, ni Andropovu uspelo uresničiti niti ene od zamisli po večji decentralizaciji, saj je naletel na tihi odpor vsega birokratskega aparata. Černenko pa se kot kaže noče bosti z že ustaljenimi in kristaliziranimi metodami sovjetskega aparata.

S Tržaškim oktetom konec sezone GM

Z nastopom Tržaškega okteta, ki ga vodi Janko Ban se bo drevi v Kulturnem domu v Trstu zaključila letošnja sezona abonmajskih koncertov Glasbene matice iz Trsta, ki je obsegala skupno 9 večerov, med temi enega simfoničnega, enega zborovskega ter sedem solističnih in komornih koncertov.

Grobo izzivanje na dijaških igrah

V okviru rokometnega prvenstva dijaških iger je včeraj ženska ekipa Zois igrala v športni palači proti šoli Apporti, ki pripravlja bodoče vzgojitelje mladega rodu. Kako je potekalo srečanje samo v tem primeru niti ni tako pomembno, mnogo bolj namreč bodejo v oči dogodki, do katerih je prišlo proti koncu tekme. Navijači so namreč začeli naše igralke žaliti s »s'ciavi«, »tornè nelle fogne jugoslave«, »s'ciavi bastardi« itd.

Pa morda niti to še ni najhuje: najbolj žalostno je dejstvo, da so vse te žaljivke prihajale iz ust bodočih vzgojiteljev, pri tem pa ni niti vodstvo šolske ekipe, niti sodnik mladenj, da bi moral posredovati in vzpostaviti red (kar dopušča možnost, da so se z vsem tem tudi potihlo strinjali).

Za odgovore nasprotne strani že vemo: »Saj ni bilo tako hudo, to so le neodgovorne besede mladostnikov, to je pač običajna navijaška strast itd.«

Že, že, toda ko igra ta dve italijanski ekipi nikogar ne pošiljajo v Jugoslavijo in ne zmerjajo s s'ciavi...

Izrečene obsodbe tihotapcem tobaka

GORICA — Z izrekom obsodbe se je na goriškem sodišču sinoči zaključil proces proti dvanajstim osebam zaradi tihotapstva velikih količin tobaka skozi mejni prehod pri Šempetru. Sodišče je obsodilo vseh pet avto-prevoznikov iz Coma ter finančna stražnika Sergia in Di Toma, vsakega na pet let in dva meseca zapora ter 800.000 lir globe; finančni stražnik Arabia je bil obsojen na pet let in en mesec zapora ter 750.000 lir globe, njegov kolega Rinaldi, ki je edini priznal krivdo in sodeloval s preiskovalci, pa na leto in osem mesecev zapora ter pol milijona globe, pogojno in brez vpisa v kazenski list.

Dva Goričana, Tedesca in Zottija, je sodišče oprostito zaradi pomanjkanja dokazov, za Longobardovo pa se bo nadaljeval ločen postopek. Vsem obsojenim so tudi odpustili po dve leti zapora.

EVROPSKI NOGOMETNI POKALI

Poraz Rome Juventus izenačil Hajduk uspešen

Včeraj so odigrali prve polfinalne tekme v treh evropskih nogometnih pokalih.

V pokalu prvakov je Roma v gosteh izgubila proti moštvu Dundee United z 0:2 (0:0) in njena naloga bo v povratnem srečanju zeo težka.

Bolje se je odrezal Juventus v pokalu pokalnih prvakov. Turinčani so namreč v gosteh prisilili Manchester United na delitve točk (1:1) in so celo prvi povedli z avtogolom.

V pokalu UEFA pa je Hajduk v Splitu premagal angleško moštvo Tottenham z 2:1, toda naloga Splitčanov v povratnem srečanju gotovo ne bo lahka.

Povratna polfinalna srečanja v vseh treh pokalih bodo 25. aprila.

NA 10. STRANI

Naša združena odbojarska ekipa sklenila prvenstvene nastope

Meblo dokaz meddruštvenega sodelovanja

V našem športnem prostoru se v zadnjih letih čedalje bolj uveljavlja pojem združevanja moči. Za sedaj pa je svojo praktično uresničitev dobil le v nekaterih redkih primerih, saj je drugače treba še premagovati nekatere odpore kampanilistične narave, a tudi razumljive dvome in skrb.

Poleg Jadrana, ki je že trdno ukoreninjen v zavesti naših ljudi, je prišlo letos do enega najbolj odmevnih poskusov združevanja na Tržaškem v ženski odbojki, ki je vedno bila pojem kvalitetnega športa. Iz sodelovanja med štirimi društvi (Bor, Breg, Kontovel in Sokol) je nastala združena ekipa Meblo, ki se v Jadranu ne zrcali, saj so njeni predpogoji in njena vsebina drugačni.

Meblo je v soboto odigral poslovilno srečanje v B iži in je pristal na končnem petem mestu. Zato je čas, da odborniki, igralke, trenerji in vsi, ki so pri ekipi ali ob njej kakorkoli sodelovali, potegnejo obračun tega prvega leta skupnega delovanja. Je bilo uspešno, ni bilo? Vprašanje najbrž zahteva razčlenjen odgovor, ki pa se ne more omejiti na rezultate združene ekipe. Ti so morda nekoliko zamogli bistvo pojma o sodelovanju.

Meblo je namreč nedvomno dokaz, da je meddruštveno sodelovanje mogoče. Pokazal je, da tradicija, imena ekip, navijaški predsodki, majhne in večje nevoščljivosti niso nepremostljiva ovira. Skratka, pokazal je, da je moč tudi v športu vnesti določeno dinamiko, lastne interese pa podrediti skupnim. Jadran je praktično nastal iz nič, pri ženski odbojki pa ni bilo tako, zato je združevanje še toliko bolj težko in ob ugotovitvi, da je nujno začeti razmišljati v tem smislu na vseh področjih našega športa, lahko rečemo, da Meblo, kot pojem, nakazuje pot tudi ostalim. Z njim pa to pot nakazujejo tudi vse ostale ekipe, ki so se iz sodelovanja izoblikovale.

Meblo kot ekipa je znal okoli sebe osredotočiti pozornost širše javnosti, tudi neslovenske, pripomogel je k temu, da se je o odbojki več govorilo in pisalo. Pokazal pa je tudi, da je treba visoke ambicije podkrepiti z načrtnim delom in boljšo organizacijo. Pobudniki in akterji Mebla so to odkrito priznali, zato ni dvoma, da bodo v prihodnje napake popravili. (ak)

Meblo smo posvetili večji del naše današnje 11. strani.

● Računski dvor

NADALJEVANJE S 1. STRANI

28. oktobra 1983 v nadzorni sekciji Računskega dvora, zaključila pa se je z razsodbo, ki je v celoti osvojila ugovore tržaške delegacije in določila, da že pet let starega odloka slovenske šole o podaljšanju dopusta neki profesorici pač ne more registrirati, ker ni izpolnjen samo v italijanskini.

Kako pa je Računski dvor to svojo razsodbo utemeljil? Če naj na kratko povzamemo štiri glavne točke razsodbe, ki sicer obsega 23 tipkanih strani, je prvi argument že dobro znan: ustava in deželni statut, ki izrecno govorita o zaščiti manjšin, sta samo »usmerjevalni normi«, iz katerih ne izhajajo »elementi pozitivne zaščite«. Potreben je zakon, potrebna je »politična ocena zakonodajalca«, saj, kot je rečeno v razsodbi Računskega dvora, »kvalitativna in kvantitativna določba elementov zaščite mora upoštevati delikatne odnose med manjšino in večino v specifičnih krajevnih stvarnostih ter nacionalne interese«.

Prav tako ne more izhajati nobena oblika zaščite — in to je druga točka v razsodbi — iz Londonskega memoranduma ali iz Osimskih sporazumov. Memorandum ni bil namreč nikoli ratificiran, vsekakor pa je predvideval v členu 5 samo prevod uradnih dokumentov, medtem ko je dekret šole Žiga Zois dvojezičen, kar sta obe besedili drugo ob drugem, ne pa najprej italijanski uradni tekst in šele nato prevod. Tudi člen 8 Osimskih sporazumov ustvarja samo neke mednarodne obveze, ne pa tudi norm notranjega prava. Kar se tiče »ohranitve obstoječe stopnje zaščite« je po mnenju Računskega dvora sklicevanje na ta odstavke brezpredmetno, ker ni bila pravica do sestavljanja uradnih aktov v slovenskini nikoli uzakonjena.

Prav tako se ni moglo sklicevati na norme Zaveznike vojaške uprave, ker niso izrecno predvidele, da bi se uradni akti pisali v slovenskini (saj govorijo samo o »dokumentih«), poleg tega pa ne obstaja v tem smislu »priznana praksa, ki bi bila v rabi po priključitvi Teritorija k Italiji«.

Kot zadnji element pa povleče Računski dvor na dan znano razsodbo ustavne sodišča iz leta 1982, ki je — kot se bodo naši bralci spominjali — po eni strani zavrnila tezo o protiustavnosti člena kazenskega postopnika, po katerem morajo biti vsi akti v italijanskini, po drugi pa potrdila, da je slovenska narodnostna skupnost »priznana manjšina«, kateri pripada že sedaj neka »minimalna zaščita«, v okvir katere spada tudi pravica pripadnikov manjšine, da uporabijo materinščino v pisnih in ustnih odnosih z oblastmi. Že res, pravi Računski dvor, toda razsodba ustavnega sodišča obravnava samo »individualne odnose med manjšinici in javnimi uradi, ne govori pa o problemu javnih dokumentov, ki morajo biti napisani — po veljavni zakonodaji — samo v italijanskini, razen če ni izrecnih z zakonom določenih izjem. V to »minimalno zaščito« torej ne spada »bilingvizem«, je rečeno v zaključnem odstavku razsodbe Računskega dvora, glede katerega mora zakonodajalec odločiti, ali ga je primerno sprejeti in v kakšni meri. Taka zakonodaja pa mora tudi — pravi Računski dvor — »določiti, kdo se lahko upošteva kot pripadnik manjšine in kako naj se javni uradi konkretno strukturirajo, da bi bili kos novim nalogam«.

Tudi Računski dvor ima torej svoje recepte, kakšna naj bo zaščita naše manjšine, v tem pa očitno osvaja teze Slovincem najbolj nenaklonjenih sil. Nič čudnega torej, da se potem rojevajo podobne razsodbe, ki s sklicevanjem na ustavo odrekajo Slovincem še tistih nekaj pravic, ki jih že danes uživamo.

TOM MARC

Nov udarec Reaganovi politiki v Srednji Ameriki

Ameriški senat z resolucijo obsodil polaganje min v nikaragovskih vodah

WASHINGTON — Senat Združenih držav je z veliko večino glasov (84 proti 12) odobril resolucijo, s katero je zahteval blokiranje vseh denarnih sredstev, ki so bila namenjena financiranju polaganja min pred nikaragovskimi pristanišči. Resolucijo so izglasovali kot amandma k nekemu zakonskemu predlogu senatorja Edwarda Kennedyja. Za njo so glasovali tudi republikanci, potem ko je Kennedy umaknil svojo zahtevo, naj se Reaganova administracija zagovarja zaradi tega dejanja pred mednarodnim sodiščem v Haagu. Kennedy pa je izjavil, da bo zahteval blokiranje vseh sredstev, ki so namenjena »operaciji Nikaragva«.

Polaganje min še vedno negativno odmeva v svetu in iz številnih forumov prihajajo do tega dejanja negativna stališča. Tako je belgijska vlada izročila v Bruslju amerškemu veleposlaniku noto, v kateri izraža »obžalovanje nad polaganjem min pred tujimi pristanišči, ker je to v na-

sprotju z mednarodnimi določili in spravlja v nevarnost plovbo na tem področju«. Podobno se je izrekla tudi predsednica britanske vlade Thatcherjeva, ki je pa dejala, da Velika Britanija ne bo pomagala odstranjevati teh min (če bi jo povabili), kot Francija, ker »ne razpolaga s primernimi sredstvi«.

Hud napad na dogajanje v Srednji Ameriki je včeraj spet sprožila sovjetska agencija TASS, ki je ostro obsodila »banditsko« polaganje min pred nikaragovskimi pristanišči, odklonitev ameriške vlade, da bi se predstavila zaradi tega dejanja pred mednarodnim sodiščem, pa — po besedah agencije TASS — »vzbuja zgražanje«. Izglasovanje resolucije v amerškem senatu so sovjetski viri označili kot »hud udarec politični usmeritvi predsednika Reagana v Srednji Ameriki«.

Proti miniranju nikaragovskih vod je včeraj nastopil tudi ameriški častnik Washington Post, ki je priobčil nove podrobnosti o tem dogodku. Mi-

Razvneti ameriški senator Edward Kennedy

(Telefoto AP)

niranje naj bi sodilo v taktiko Reaganove uprave, ki naj bi se lotila tega dejanja le začasno, da bi preveč ne razburkala sedanjega pred-

volilnega ozračja v ZDA. Potem ko bi bil Reagan zopet izvoljen pa naj bi svoje akcije proti sandinistom še bolj zaostрил.

Komunisti potrdili boj proti dekretu

RIM — Vsaj za sedaj KD ni uspel poskus prevzeti posredovalno vlogo v spopadu med PSI in KPI. Prvo oviro je postavil predsednik vlade Craxi, ki je poveril predsednikom komisij za proračun Cirinu Pomicinu (KD) in za finance Ruffolo (PSI) nalogo, da preverita možnost posredovanja. Drugo, morda še težje, je pa postavil tajnik CISL Carniti, češ da »dekreta ni mogoče menjati niti pred 16. aprilom niti potem«.

Stari lev KD Donat Cattin pa zagovarja stališče, da je treba po zapadlosti dekreta iskati kompromis s KPI, če pa bi pri tem ne uspeli, bi ne mogli priznati komunistom pravice veta. Torej, če bi posredovanje ne uspelo, bi morala KD sama prevzeti vodstvo v spopadu s KPI, ne pa ga prepustiti Craxiju.

Na tiskovni konferenci, ki so jo priredili voditelji parlamentarcev KPI in Neodvisne levice, so zvrnili vso krivdo za slabo delovanje institucij na vladne stranke in potrdili, da ne sprejemajo zmešnjave med različnimi problemi, ki so na dnevnem redu. KPI vsekakor naglaša, da je dekret, kakršen je danes, povsem nesprejemljiv.

R. G.

WASHINGTON — Člani delegacije ZKJ, ki jih vodi član predsedstva CK ZKJ Dimče Belovski, so se v torek v amerškem Kongresu pogovarjali s skupino senatorjev in članov predstavnika doma o možnostih za okrepitev dvostranskega sodelovanja med državama.

Kidričeve nagrade za znanstveno delo

LJUBLJANA — V počastitev obletnice smrti revolucionarja in pobudnika inovacijske dejavnosti Borisa Kidriča so včeraj na slovesni seji upravnega odbora Sklada Borisa Kidriča v Ljubljani podelili tradicionalna najvišja republiška priznanja za znanstveno-raziskovalno delo. Za življenjsko delo na področju znanosti je Kidričovo nagrado prejel akademik prof. dr. Miroslav Brzin, za vrhunske dosežke v raziskovalnem delu pa so prejeli nagrade prof. Vito Turk, prof. dr. Ljubo Golč, dr. France Vodopivec in prof. dr. Franc Zadravec. Za vrhunske dosežke na področju izumiteljstva in tehničnih izboljšav je nagrado za življenjsko delo dobil prof. Niko Kralj. Podelili so tudi 15 nagrad Sklada Borisa Kidriča in 21 nagrad za izume in tehnične izboljšave.

»Dela današnjih nagrajencev najbolj zgovorno dokazuje, da so nove tehnologije lahko le plod usmerjene raziskovalne napore kvalitetnih raziskovalnih skupin,« je v svojem govoru na slovesnosti dejal predsednik SZDL Franc Šetinc. »Prav tu lahko najdemo najboljše opredelitev pojma — naslonitev na lastne sile. To kajpak ne pomeni, da se bomo zapirli v slovenske ali jugoslovanske meje, kajti znanost je univerzalna bit človeštva. Stvari ne smemo poenostavljati, kajti eno je mikroelektronika, drugo so enostavnejše proizvodnje,« čeprav imamo zdaj pri prvem skoraj manj licenc kot pri drugem. Toda eno je neizpodbitno: domače znanje, ustvarjalnost mora postati gibalno napredka.« (dd)

Zastopniki občin Zahodne Evrope zbrani v Turinu

TURIN — Predsednik republike Pertini je z uradnim nagovorom odprl včeraj 15. zasedanje Sveta evropskih občin, na katerem sodeluje več kot 3.000 županov in delegatov iz vse Zahodne Evrope. Pozdrave so prinesli tudi turinski župan Novelli in predsedniki pokrajine, deželnega sveta in odbora Piemonta. Evropsko zastavo je izročil madriški župan turinskemu.

V večernih urah se je začelo zasedanje treh komisij. V drugi, ki bo obravnavala med drugimi tudi narodnostna in ekonomska vprašanja narodov v Evropi, sodeluje deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka, ki je vsedržavni član Italije v Svetu evropskih občin. Zastopniki občin Zahodne Evrope bodo razpravljali tudi o bližnjih volitvah v evropski parlament.

Protest v Rio de Janeiru

Več kot milijon Brazilcev je z množično manifestacijo v Rio de Janeiru podprlo zahtevo opozicije po spremembi volilnega zakona, ki bi omogočil neposredne volitve predsednika republike

(Telefoto AP)

V teku postopek za ekstradicijo Italija hoče Badalamentija

PALERMO — Včeraj je državno pravdnštvo pripravilo dokumentacijo za ekstradicijo mafijskega kolovodje Gaetana Badalamentija in njegovega sina Vita, ki ju je preteklo nedeljo aretirala španska policija v sodelovanju z italijanskimi in amerškimi preiskovalci. Prošnjo za izročitev bodo naslovili na špansko vlado preko običajnih diplomatskih kanalov, vprašanje pa je, kaj bo španska vlada ukrenila. Za izročitev omenjenih mafijcev se namreč potegujejo tudi oblasti v Združenih državah, kjer so v okviru iste akcije zaprli 31 ljudi, ki so obtoženi, da so preko Badalamentijeve organizacije prekupčevali z mamili.

Palermski državni pravdnik Sciacchitano je včeraj povedal, da so že zaprosili španske in ameriške oblasti, naj jim posredujejo kopije dokumentov o delovanju Badalamentijeve mafijske mreže, ki so jih zaplenili na Špankem in v ZDA. Iz dokumentov baje izhaja, da so italijanski in ameriški mafijci v zadnjih letih vložili v Španiji ogromne vsote denarja, ki so jih nagrabili s prekupčevanjem z mamili. Državni pravdnik je napovedal, da bodo jutri zaslišali 6 ljudi, ki so jih aretirali v okviru iste akcije v Palermu. Medtem so iz Ženeve potrdili, da sta v neki švicarski kaznilnici zaprta v zvezi z zadevo Badalamenti dve osebi, o njihovi istovetnosti pa ni uradnih podatkov.

Ob pisanju dopisnikov iz Ljubljane

Izmišljeni »separatizem«

grama gospodarske stabilizacije, ne pa zaradi pogojev, ki smo jih sprejeli pri pogajanjih z Mednarodnim denarnim skladom...« itd. Na zadnji strani pa je s črno silhueto zemljevida Jugoslavije objavljena zahvala: »Vsem dobrim ljudem, ki so jo poznali, naj ostane v lepem spominu...«

Šlo je preprosto za neznansko neokusno duhovičenje novega uredništva, katerega koncept so sicer pred kratkim potrdili in naj bi obetal pripevka na bolje. Proti avtorju pripevka je javno tožilstvo vložilo obtožni predlog, neokusnost pa so obsodili tudi na komisiji CK ZKS ter v časopisnih komentarjih. Toda Oslobo-

djenje o tem ne piše. V Ljubljani pokopujejo Jugoslavijo in pika.

Drugi primer je dopisnik našel v odločitvi ljubljanskih mladincev, da ne bodo nastopili na zaključni prireditvi ob Dnevu mladosti v Beogradu. Sklep: slovenski mladinci so nekaj posebnega, »separantnega«. Pozabil je zapisati, zakaj so študentje »zagrozili« organizatorjem prireditve: zaradi kičastega, mitomanskega in sploh neokusnega prvotnega predloga scenarija, ki ga je zavrnila celotna slovenska javnost.

Tretji primer je bila oprostila sodba na ljubljanskem sodišču. Imenitna zgodba za konec zapisa, ki naj

bi prikazal ozračje v Sloveniji: mladenci sta bila obtožena zaradi fašističnih izpadov na ulici, zaradi javnih gostilniških nastopov proti »šiptarjem« in »Bosancem« — sodišče pa ju je oprostilo, češ, da to ni kaznivo dejanje. »Pozabljivi« novinar je izpustil zelo bistven stavek: oprostili so ju zaradi pomanjkanja dokazov, ne pa zato, ker bi morda sodišče menilo, da takšno početje ni kaznivo dejanje...

V Dnevniku in Delu so seveda takšno prikazovanje razmer v Sloveniji zavrnili, toda to so prebrali samo slovenski bralci. Sarajevsko občinstvo ve samo to, da »se Slovenci spet nekaj grejo, da rahljajo brat-

ske vezi v Jugoslaviji«.

Takšno pisanje seveda ni izum zadnjih mesecev. Posploševanje, pretiravanje in podtikanje, dezinformiranje so nekakšni stalni spremljevalci dopisnikov, ki iščejo atraktivne teme po republiki Sloveniji. Pred leti je Nedeljski dnevnik pisal o skupini 18 mladoletnih mulcev, ki so iz objektivnosti pisarili po zidovih razne parole in celo kljukaste križe. Revije iz drugih republik so številko nekoliko pomnožile in bralce je bilo najbrž kar groza pomisliti, da bi takrat prišli v Ljubljano, kjer se »sprehaja na tisoče mladih nacistov in kjer te za vsakim vogalom čaka kakšen punker z verigo v roki«...

Najbrž bo kar držalo, kar je pred dnevi zapisalo Delo: navajanje polovičnih informacij zahtovalo ne prispeva k trdnosti, marveč lahko spodbuja le nezaupanje in s tem rahlja vezi med posameznimi deli Jugoslavije...

Z. Š.

Znanstveno sodelovanje med sosedi Jugoslovanski anesteziisti v bolnišnici na Katinari

IZOLA — Jutri, v petek se bo o tukajšnji bolnišnici pričel kongres jugoslovanskih anesteziistov. V soboto se bodo udeležili seminarja v splošni bolnišnici v Trstu, kjer jim bo prof. Giuseppe Mocavero, strokovnjak za fiziopatologijo in nebolečo terapijo predaval o tržaskih izkušnjah pri uvažanju nebolečega načina zdravljanja.

Jugoslovanski gostje bodo ob 11. uri sprejeli predstavnike Krajevne zdravstvene enote in jim razkazali operacijske sobe, oddelek za oživljanje in za hitro pomoč.

V mesecu juniju bo na povabilo kliničnega centra v Ljubljani prof. Mocavero z vrsto predavanj osvetlil uspehe, ki jih je dosegel na svojem področju.

Naj ob koncu omenimo zanimanje, ki ga v Italiji in tudi v inozemstvu vzbuja nova katinarska bolnišnica na splošno in še zlasti radiologija, oddelek za oživljanje in sklop operacijskih sob.

F-JK na sejmu v Budimpešti

TRST — Dežela Furlanija - Julijska krajina bo sodelovala na sejmu v Budimpešti, ki bo od 23. do 31. maja. V krogih deželne konzorcija Friulgiulia zelo ugodno ocenjujejo udeležbo dežele na sejmu, saj gre za državo, ki zavzema pomembno mesto v vzhodnoevropski gospodarski organizaciji SEV in vzdržuje tesne poslovne stike z državami Afrike in Azije.

Friulgiulia bo skrbela za organizacijsko plat deželnega zastopništva na sejmu in bo primaknila od 20 do 25 odstotkov za kritje stroškov razstavljalcev. Številna podjetja so se že prijavila, rok za prijavo pa zapade 20. aprila.

Za varstvo okolja v Benečiji

Njeni prebivalci nasprotujejo zajetju pitne vode, ker bi v sušnih obdobjih osiromašilo Nadižo

ČEDAD — Odbor za obrambo Nadiže in pevski zbor »Pod lipo« v Barnasu sta se dogovorila za množični sprehod vzdolž bregov te beneške reke. O predlogu bodo razpravljali na seji odbora, ki bo v Petjahu.

Odbor je preučil tudi sklepe sestanka na županstvu v Čedadu, ki so se ga udeležili predstavniki tehničnega urada, ustanove za vodno gospodarstvo, voditelji vodovodnega konzorcija Poiana in kakšnih 30 predstavnikov organizacij, ki nasprotujejo novim zajetjem v porečju Nadiže, ker vidijo v njih hud napad na naravno ravnovesje in nevarnost za obubožanje voda Nadiže.

Slednji so prikazali nevarnosti, ki bi jih za Nadižo predstavljalo zajetje pritokov predvsem v poletnih sušnih razdobjih. Predstavnikom konzorcija so predstavili alternativne rešitve, vendar so dokončno sklepanje prepustili ministrstvu za javna dela. Odbor za obrambo Nadiže se s takšnim načinom reševanja ne strinja. Poudarja namreč, da je Rim predaleč, da bi bil sposoben razumeti vprašanje. K temu dodaja, da sodi Nadiža v vse-državni in deželni naravni park in za-

radi tega niso mogoča nepreudarna zajetja pitne vode, kot jih načrtuje konzorcij Poiana.

Zaradi vseh teh razlogov bo odbor o tem vprašanju poučil ministrstvo, par-

lamentarne predstavnike kakor tudi politične sile v deželi F-JK in zahteval, naj preprečijo najhujše. Če bo potrebno, se bo odbor predstavil tudi na sodišču.

Piranski čolnarji v bodoče naj ne bi stali ob strani

PIRAN — Približno sedemdeset piranskih čolnarjev je konec prejšnjega tedna napolnilo veliko skupščinsko sejno dvorano, da bi končno tudi oni glasno povedali o nevzdržnem »urejevanju« privezov v piranskem pristanišču. Že dolgo v tej dvorani ni bilo toliko pravih »morskih volkov« na kupu. Zagorela polt, utrjene in močne roke, ki so že ničkolikokrat držale vrvi, veslo ali mrežo, skoraj po pravilu gre beseda težko z jezika. ..., tako bi jih lahko na kratko opisali. Člani sekcije piranskih čolnarjev pri krajevni konferenci SZDL Piran so dvignili glas, če je bilo treba, kričali so na tistega, s katerim niso soglašali in

ploskali tistemu, ki je znal načeti problem na pravem koncu.

»V piranskem pristanišču je premalo prostora za vseh 338 čolnov (kolikor smo dobili prošnji). Če bi zgradili plavajoči pomol, bi jih lahko morda stlačili 250, ali še kateriga več. Za ta pomol bi seveda rabili nekaj milijonov dinarjev. Do denarja pa bomo lahko prišli le tako, da smo sredi lanskega leta (junija) za 1000 odstotkov povišali pristojbino za privez. Vsak začetni meter dolžine čolna, je bil prej sto dinarjev, zdaj pa je tisoč dinarjev. Podražitev je bila povsem utemeljena in potrjena po redni poti. ..., je razlagal predstavnik TOZD ko-

munalne dejavnosti, ki upravlja s pristaniščem. Toda čolnarji so imeli vrsto vprašanj in nasprotujočih argumentov. ... Najprej, zakaj je do tega sestanka s čolnarji prišlo šele eno leto po sprejemu novih cen? Kako je upravljelec piranskega pristanišča doslej porabil od privezov zbran denar? Zakaj nihče čolnarjem (torej tistih, ki so bolj prizadeti in ki so najbolj pri stvari), ne vpraša, kako bi lahko končno le naredili red? Zakaj so se lotili nekaterih posegov (vrvi, verige, kamnita sidra. ...), potem spoznali, da se poseg ne bo obnesel in denar vrgli v morje?

BORIS ŠULIGOJ

Jutri na pobudo CGIL manifestacija v Vidmu

VIDEM — V petek, 13. t.m., bo deželna sindikalna zveza CGIL priredila poulično manifestacijo proti vladni gospodarski politiki. Kakšni so podrobnejši razlogi za to protestno akcijo, pa sta včeraj obrazložila na posebni tiskovni konferenci deželni tajnik CGIL Giannino Padovan

Sindikalista sta povedala, da omenjena manifestacija sodi v vrsto podobnih pobud, s katerimi namerava CGIL predvsem vplivati na italijansko vlado, da bi le-ta dokončno umaknila svoj odlok o ceni dela, rok za odobritev katerega bo v parlamentu zapadel 16. aprila. Poleg tega pa hoče CGIL s svojimi akcijami tudi poudariti potrebo po pravičnejši davčni politiki.

Ob vsem tem sta Padovan in Paludetto še naglasila, da sredstva javnega obveščanja posvečajo premajhno pozornost njihovim zahtevam in stališčem, ali z njimi celo enostransko obveščajo javnost. Zato je deželno vodstvo CGIL sklenilo, da bo protestni »prevod« prihodnji petek obšel uredništva časopisov in radiotelevizijskih postaj v Vidmu. Manifestanti se bodo zbrali pred sedežem »Messaggera Veneta«, zaključni shod pa bo na Trgu Matteotti.

Naj ob koncu še omenimo, da je za to priložnost deželno vodstvo CGIL pripravilo tudi manifest s podobno vsebino, ki ga je do včeraj podpisalo 58 vidnejših kulturnikov Furlanije - Julijske krajine.

Dalmatinski ribiči nasprotujejo italijansko-jugoslovanski pogodbi

SPLIT — Predstavniki ribiških organizacij in zasebnih ribičev s področja vse Dalmacije so na sestanku v Splitu zavzeli stališče, ki nasprotuje pred kratkim podpisaneu sporazumu med Jugoslavijo in Italijo o začasnem in trajnem sodelovanju na področju ribištva.

Po tem sporazumu bi italijanskim ribičem, ki bi bili člani mešane italijansko - jugoslovanske družbe, odstopili tri lokacije za ribolov v jugoslovanskih teritorialnih vodah. Te lokacije se nahajajo na področju Bara, Pala-gruže in Dugega otoka, kjer bi 50 velikih italijanskih kočaric lahko ribarilo sedem naslednjih let, Jugoslavija pa bi na osnovi te pogodbe dobila v zamenj deset velikih ribiških ladij.

Na sestanku v gospodarski zbornici v Splitu so soglasno odbili ta predlog, ki je izšel iz preliminarne pogodbe, katero sta pred kratkim v Rimu podpisali italijanska in jugoslovanska delegacija, to pa je vodil pomočnik predsednika zveznega odbora za kmetijstvo dr. Svetozar Butulija. Temeljni razlog nasprotovanja temu preliminarneu sporazumu vidijo dalmatinski ribiči iz družbenega in zasebnega sektorja v tem, da se je znašla jugoslovanska stran v neenakopravnem položaju, ker znaša po njihovi oceni vrednost desetih ribiških ladij, ki bi jih Jugoslavija dobila kot nadomestilo za ribe, ki bi jih nalovili italijanski ribiči v sedmih letih na teh področjih, komaj en odstotek vrednosti tega ulova.

Železnica in Alpe

TRST — Evropski parlament se je pred kratkim izrekel za izboljšanje železniških zvez preko Alp. Prav zato je tudi vztrajal pri stališču, da je treba dati prednost načrtom za tiste infrastrukture, ki bodo prispevale k izboljšanju železniških zvez. Finančnih sredstev v ta namen se bodo lahko poslužile tudi tretje države in sklenili so ponuditi tudi Jugoslaviji posojila za izboljšanje nje- železniške mreže.

Določili so pet poglavitnih smeri za te prekoalpske povezave, med temi pa sta tudi progi Pariz - Lyon - Milan - Trst in Dunaj - Beljak - Videm - Trst.

Pobratenje občin Tolmin in Slavija v Vojvodini

TOLMIN — Skupščini občin Tolmin in Slavija iz Novega Sada (Vojvodina) sta sklenili, da se bosta pobratili. Listino o pobratenju bodo najprej 13. aprila podpisali v Tolminu, zatem pa 23. aprila v Novem Sadu.

Kako je prišlo do pobratenja občin, ki sta močno različni in razen tega še precej oddaljeni druge od druge?

Nekako smo že navajeni brati, da slovenska podjetja vlagajo v vse republike in avtonomni pokrajini Jugoslavije. Tokrat pa gre za primer, da si vojvodinski gospodarski velikan Centroslavija iz Novega Sada z naložbo v Tolminu gradi most za razširitev sodelovanja.

Pred leti je tolminska občina po-

darila neizkoriščen dijaški dom v Tolminu podjetju Centroslavija iz Novega Sada, ki ga je po letu trajajoči predelavi spremenil v sodobno opremljeni hotel »Centroslavija Tolmin« s 150 posteljami in vsemi potrebnimi vzporednimi dejavnostmi. Novi hotel so odprli lani ob občinskem prazniku. V prostorih nove pošte bodo odprli nov gostinski lokal, a v povezavi z izvozno-voznoim podjetjem Gramat iz Zagreba pa še predstavništvo, ki naj bi navezalo trgovske stike s sosednjo Italijo.

Novosadska Centroslavija združuje 12 podjetij s skoraj 4.000 zaposlenimi in je proizvodno-trgovska organizacija v glavnem na področju prehrambenih proizvodov. Centroslavija je imela lani okrog 13 milijard dinarjev prihodka in sodi med pet največjih tovrstnih sestavov v Jugoslaviji.

Novosadčani želijo še vlagati v turizem na Tolminskem, ki bo zanimiv za tuje goste, in sodelovati z Alpkomercom iz Tolmina in Kompasom. Tako v Tolminu kot v Novem Sadu ugotavljajo, da bi bilo moč v prihodnje uspešno sodelovati tudi v kmetijstvu.

JOŽE OBLAK

Mnenje zdravnikov o gradnji bolnišnice

KOPER — O odločitvi komunistov šestih južnoprimorskih občin, da zaradi omejenih možnosti gospodarskih organizacij začasno prekinajo izgradnjo splošne bolnišnice v Izoli, smo od udeležencev občnega zbora zdravniškega društva slovenske Istre in Krasa prejeli izjavo zdravnikov v kateri poudarjajo svoje nasprotovanje takšni odločitvi, in dodajajo, da bi predstavljala nadaljnja izgradnja bolnišnice in preselitev oddelkov iz starih poslopj v prostore nove bolnišnice korak na poti stabilizacijske politike. Po njihovih besedah je bolnišnični standard občanov tega področja najnižji v Sloveniji.

Bolonjski teden v Zagrebu

ZAGREB — V torek so s splomladanskim velesesejem odprli tudi Bolonjski teden v Zagrebu, s katerim želijo proslaviti 20-letnico sodelovanja in prijateljstva med hrvaško prestolnico in Bologno.

V okviru omenjenega tedna razstavlja na veleseseju 16 bolonjskih podjetij, predvsem živilske industrije. Na ogled pa je tudi razstava fotografij glavnega mesta Emilie - Romagne.

Medtem je predsednik mestne skupščine Aleksandar Varga že sprejel delegacijo bolonjske občine z županom Renzom Imbenijem na čelu. Jutri bodo slovesno obnovili pogodbo pobratenja.

Pobuda za ovrednotenje cerkvene glasbe

BENETKE — Velikonočne obrede bodo letos v cerkvah sv. Roka, sv. Staeja, sv. Jurija Grkov in v baziliki sv. Marka popestrili z osmimi koncerti, ki se bodo izvrstili v dneh od 14. do 28. aprila. Pri tej pobudi sodelujejo beneški patriarhat, občinsko odbornišvo za kulturo ter gledališče »La Fenice«.

Na koncertih, ki jih bodo delno ponovili v Chioggi in Mestrah, bodo nastopile znane glasbene skupine z Italije, a tudi iz drugih držav. Tako bo npr. nastopil tudi grški pravoslavni zbor iz Aten.

Kriza gradbenega sektorja

GORICA — Včeraj dopoldne je na pokrajinskem sedežu CGIL zborovalo precejšnje število delavcev goriških gradbenih podjetij, ki jih pesti gospodarska kriza. Razpravljali so predvsem o perečih vprašanjih brezposelnosti in med drugim ugotovili, da mnogi od vpisanih v dopolnilno blagajno neredno prejema predvidene dohodke. V nekaterih primerih je pri izplačilu že prišlo do več kot enoletne zamude.

Ko je bilo zborovanje še v teku, je goriški podprefekt Abramo Barillari sprejel delegacijo podjetij »Laterila«, »Alvis«, »Princica«, »Venica Mocchiutti« in »Siles«. Podprefekt je delavcem zagotovil, da se bo čimprej pozanimal pri ministrstvu za delo, ali so v vprašanem goriških gradbenih podjetjih, ki so v krizi, že seznanili medministrski odbor za industrijsko načrtovanje, kot je bilo svoj čas sklenjeno.

Zadružništvo v industriji

VIDEM — Kakšna strategija je potrebna in kakšni instrumenti naj jo podpirajo, da se pospeši zadružno delovanje na področju industrijske proizvodnje? To vprašanje so si zastavili na deželnem shodu zadružne zveze.

V uvodnem poročilu je profesor na tržaški univerzi Guido Sapelli govoril o industrijski politiki v F-JK in še zlasti o zakonu štev. 70 za obnovo po potresu in ob tem dejal, da bo to mogoče doseči z novimi finančnimi ustanovami. Po njegovem mnenju naj bi deželni konzorcij za jamstva (COREGAFI) spremeni v zadružno ustanovo. Spodbuditi bi morali večjo poklicno in podjetniško sposobnost zadružnih delovnih organizacij.

Novi predsednik Trgovinske zbornice orisal javnosti svoj delovni program

Novoimenovani predsednik Tržaške trgovinske zbornice posl. Tombesi se je včeraj popoldne predstavil tisku z daljšim uvodnim poročilom, s katerim je orisal svoj program. Osrednje vprašanje je »ustrezna mejna politika«, iz katere sledijo vsi ostali ukrepi, ki jih tržaško gospodarstvo nujno potrebuje. Z ugotovitvijo meje in mejnega gospodarstva se ustvarjajo resnični boljši odnosi med ljudmi in boljši pogoji za manjšino (pri tem je mislil slovensko manjšino) kot tudi pogoji za tesnejše sodelovanje s sosednjimi državami.

Na tej osnovi kot tudi v skladu z obvezami, ki sta jih sprejela vlada in parlament med debato 1977. leta o ratifikaciji osimskih sporazumov, je treba obravnavati ključna vprašanja, med katerimi je novi predsednik navedel še posebej pereče investicije in položaj podjetij z državno udeležbo, prispevke za industrijski razvoj, pristanišče, znanstvene raziskave, kmetijstvo, trgovino na drobno, na debelo in drugo.

Tombesi se je skliceval na tesno sodelovanje z ostalimi člani odbora zbornice, na sodelovanje z vsemi kategorijami, ki jih zbornica zastopa. Pri načrtih in projektiranju bodočega dela pa je vztrajal na konkretnosti, postopnih korakih in na povezavi vseh produktivnih in političnih sil, ker je treba ustvariti enotne zahteve in jih soglasno zagovarjati.

Na izrecno vprašanje našega ured-

nika glede vsebinskega pomena povezovalja manjšine z ustrezno mejno politiko je podčrtal pozitivnost takega pristopa, ki je po njegovem mnenju koristen, saj omogoča manjšini tudi gospodarski razvoj v ozračju »gotovosti, ravnovesij in jasnosti«. Poudaril je, da je prav gotovo »srečna okoliščina«, da se je zjutraj že sestal z jugoslovanskimi gospodarskimi predstavniki, kar dokazuje, da se nadaljuje gospodarska politika največje odprtosti trgovinske zbornice, ki se bo še nadalje trudila za čim širše gospodarsko sodelovanje.

Nekoliko bolj zapleten pa je bil odgovor na vprašanje, kaj pomeni čuden odstavek pisanega, že vnaprej pripravljenega (in torej premišljenega) poročila, v katerem se glede kmetijstva ugotavlja, da ga je treba o-

bravnavati z zanimanjem, ne da bi se ozirali na vrednotenja, ki so tuja gospodarski in socialni stvarnosti. Tombesi pravi, da se borita v Trstu dve organizaciji za prestiž in za zastopstvo kmetov in da je »naravna težnja vseh organizacij, da povečajo svojo pri čemer pa, da naj bi prišlo tudi do političnih oznak in nacionalnega ločevanja«. Upajmo, da ta zapletena izvajanja ne skrivajo neustrezna stališča. O teh vprašanjih bo prav gotovo govor v prihodnosti, za sedaj pa samo ponovimo zaključek našega urednika ob vprašanju, če je »zadovoljen z odgovori«, da bo resnični odgovor dala konkretna praksa novega predsednika, kateremu želimo uspešno delo v korist celotne skupnosti in tržaškega gospodarstva na splošno.

Seminar KPI o javnih občilih

»Gibanja in boji: kakšno je obveščanje v Trstu?« To je naslov študijskega seminarja, ki ga tukajšnja federacija KPI prireja v soboto, 14. aprila, v Ljudskem domu v Križu. Srečanje se bo pričelo ob 9.30 s predavanjem novinarjev Fulvia Molinarija in Fabia Inwinkla o strukturi širšega obveščanja v tržaški in deželni stvarnosti, član vodstva partijske federacije Perla Lusa pa bo nato govorila na temo »KPI v sistemu obveščanja v Trstu«.

Sledila bo razprava o raznih vprašanjih, ki zadevajo od blizu svet javnih občil, od radijskih in televizijskih postaj do obveščanja v slovenskem jeziku, od težav glasila l'Unità do pregleda propagande in obveščanja znotraj KPI. Študijski seminar bo ob 17.30 zaključil Walter Weltroni, ki odgovarja za javno obveščanje v partijskem vsedržavnem vodstvu.

Prešernovo gledališče iz Kranja v torek gost SSG z dvema burkama

Prikazalo bo enodejanki črnogorskega avtorja Borislava Pekića pod skupnim naslovom Na norem belem kamnu

V Slovenskem stalnem gledališču v Trstu bo v torek, 17. aprila, gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja in sicer z dvema burkama sodobnega črnogorskega avtorja Borislava Pekića. Pod skupnim naslovom »NA NOREM BELEM KAMNU« obe enodejanki (V raju, na Vzhodu in Generali ali sorodstvo po orožju) pripovedujeta o absurdnem človekovem svetu.

V raju, na Vzhodu je epizoda iz življenja norišnice (ki predstavlja svet v celoti), kjer se srečata dva bolnika, Stari in Novi, preganjeni in preganjalec, zaslišani in zasliševalec, dva skrajna in prav zaradi te skrajnosti tipična zastopnika človeškega rodu v celoti. Njun dialog je mešanica vseh mogočih osebnih, čisto filozofskih, ontoloških, pa tudi družbenih, socialnih in vsakdanjih problemov.

Besedilo druge burke govori o uporabi nemškega brigadnega generala Njegovanu, njegovih dveh partnerjih v vojskovanju — nemškem polkovniku von Blauringu in sovjetskemu majorju Voronjnu — ter njegovi gosposidnji Melaniji. Nesrečnemu Njegovanu nikakor ne uspe udeležiti se pravega vojskovanja, saj so ga v obeh svetovnih vojnah ujeli že po nekaj dneh. To zato nadomešča tako, da doma sam vodi celotno drugo svetovno vojno, seveda le v domišljiji, z besedami in prstom na zemljevidu. Pri tem je njegov nasprotnik oziroma partner najprej njegov sosed von Blauring,

na koncu, ko na »Jugovzhod« prodrejo Rusi (in ko von Blauringa mimogrede likvidirajo), pa zasede njegovo mesto sovjetski major. V tej fantazijski vojni je trem moškim popolnoma vseeno, na kateri strani se borijo. Zanje je važna sama igra, vloge pa so zamenljive. Obe burki, ki se v resnici bolj približujeta, kot je napisalo ljubljansko Delo ob premieri, absurdni grotesknosti in tragikomčnosti, silita v razmišljanje. Režiser Iztok Torg je namreč obe enodejanki uprizoril kot igri, ki izhajata iz dramatične absurda in vodita v smer angažirane tragikomične igre. Scenograf predstave je Niko Matul, kostume za obe enodejanki pa je pripravila Milena Kumar.

Gledalce opozarjamo, da bo Prešernovo gledališče iz Kranja gostovalo v Kulturnem domu v Trstu samo v torek, 17. aprila in sicer z eno samo večerno predstavo, ob 20.30. Prodaja vstopnic ob delavnikih od 11. do 13. ure ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, telefon 734265.

SEV in odnosi med Vzhodom in Zahodom

Na sedežu Inštituta za študij in dokumentacijo o vzhodnoevropskih državah ISDEE (Korzo 27, II. nadstropje) bo v torek, 17. aprila, ob 18. uri konferenca o razvojnih smernicah držav članic Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč SEV (COMECON) in o odnosih Vzhod - Zahod. Predaval bo bivši direktor organizma Wharton's European Office of Econometrics prof. Christopher Davis, docent pri Centru za mednarodne študije zavoda Massachusetts Technological Institute (MIT) v Cambridgeu. Konferenco prireditelja sporazumov ISDEE in Trgovinska zbornica.

Psiholog dr. Sedmak gost kriškega društva

Gost četrtkovih srečanj v Domu Alberta Sirkā v Križu, ki jih prireja KD Vesna, bo drevi ob 20.30 domačin dr. Danilo Sedmak, psiholog nabrežinskega centra za umsko zdravje. Dr. Sedmak bo v prvi vrsti osvetlil delovanje in vloge te zdravstvene strukture na teritoriju devinsko - nabrežinske občine in na zapadnem delu tržaškega Krasa, odgovarjal pa bo tudi na vprašanja občinstva.

● Zaradi občnega zbora Zveze industrijev, ki bo v Avditoriju, bo jutri od 7. do 20. ure prepovedano parkirati med Trgom Piazza vecchia in Pasažo Protti.

Predavanje F. Juriševiča

Zgodovina na poštah dokumentih

Naše bralce smo že izčrpno seznanili s 30-letnico Tržaškega filatelističnega kluba »Košir«, ki jo slovenski filatelisti z nekajmesečno zamudo praznujejo prav v tem tednu in reči moramo, da poteka res v znamenju oživljenega zanimanja za ta lepi in koristen konjiček. V njegov okvir sodi tudi torkov večer, ki sta ga TFK »Košir« in Slovenski klub priredila v Kulturnem domu in katerega gost je bil vidni filatelistični strokovnjak Fran Juriševič iz Kopra.

Juriševič je iz svoje osebne zbirke prispeval tudi dragocen, če že ne najpomembnejši delež k razstavi znamk, starih razglednic in poštah dokumentov, ki si jo lahko ogledate še do konca tedna. Nanjo se je nanašalo tudi njegovo predavanje, ki pa so se ga žal udeležili le redki ljubitelji tovrstnega zbirateljstva, čeprav je bila tema — »Narodni preporod v luči poštah dokumentov« — gotovo zanimiva za širši krog občinstva. Posebej smo pogrešali mlajših ljudi, srednješolcev, ki bi jim predavanje in voden obisk razstave pred njim, vsekakor dragoceno dopolnil šolsko znanje o zgodovini primorskih krajev. Razstavljene dokumente segajo namreč še v predpoštno dobo, v čas ilirske pošte, nato v obdobje Beneške republike, zelo obsežni so iz časov avstrijske oblasti na Primorskem in končno iz obdobja ponovne italijanske zasedbe Primorske. Največ materiala je iz Trsta in okolice, za Slovence pa je zlasti zanimivo opazovati poštne žige, ki verno pričajo o potujočevanju naših krajev, ki so jim v sorazmerno kratkem času kar nekajkrat spremenili in pačili izvirna imena. Vse to je Fran Juriševič podrobno opisal v predavanju in se ustavil tudi pri svojih bogatih zbirateljskih izkušnjah, ki jih je objavil v dveh, za filatelijo izredno dragocenih knjigah.

Predavanju je sledil živahen pogovor, v katerem je bila med drugim izražena potreba, da bi mlade že od otroških let načrtnje usmerjali v tovrstno zbirateljstvo, ki za razliko od tolikih drugih modnih vrst zbiranja najrazličnejših »podobice« (»figurine«)

prinaša tudi koristen pouk in prispeva k poglobljanju narodne zavesti.

● Zaradi periodične revizije na napravah za zračenje, bo predor pod Montebellom zaprt za promet od 23. ure pa do 5. ure jutrišnjega dne.

Volitve za bolj demokratično upravljanje Delavskih zadrug

Delavske zadruge, ki se jim uradni naziv še vedno glasi Cooperative operaie di Trieste, Istria e Friuli, so pred tremi leti, kot je znano, izgubile status moralne ustanove in zadobile izrazito konzumno naravo. Članov imajo 17.000, razdeljene so na devetnajst sekcij, od 5. marca pa so v teku volitve za obnovo upravnega sveta, nadzornega odbora in razsodišča ter za delno spremembo statuta v smeri širše demokratičnosti, to je neposrednejše udeležbe članov pri upravljanju zadrug.

Volitve se odvijajo kar po pošti in zadnja glasovnica mora doteči v poštni urad najpozneje do 10. ure v torek, 17. aprila. Člani so prejeli na dom po dve glasovnici: ena je rumena, druga pa bela. Z rumeno se izreče za statutne spremembe ali proti njim: če si spremembam naklonjen, boš prekrizal uokvirjeno besedo »approvo« (odobravam), če pa si proti njim, boš prekrizal besedo »non approvo« (ne odobravam). Glasovnico boš nato brez vsakega prepoznavnega znaka vtaknil v belo-rumeno ovojnico, naslovljeno notarju Modugnu, slednjo

pa odposlal brez znamke.

Enak postopek velja za belo glasovnico (ki pa gre v popolnoma belo kuvert). Na njej so imena devetih svetovalcev, dveh efektivnih članov nadzornega odbora, enega suplenta tega odbora in treh članov razsodišča. Če prekrizaš uokvirjeno številko kandidatne liste (zgoraj levo), pomeni, da velja tvoj glas vsem kandidatom, ki so navedeni na glasovnici. Če tega ali onega kandidata nočeš podpreti, boš njegovo ime preprosto prečrtal, po potrebi pa zraven (v isti vrsti) pripisal ime katerega drugega kandidata, ki ga na listi ni.

V programu 1984 - 1986, ki so si ga Delavske zadruge zadale, so med drugim izboljšanje organizacije, posodobitev prodajnih enot in poglabitev sodelovanja z zadrugami na vsedržavni ravni za dosego večje učinkovitosti v boju zoper inflacijo in neupravičeno ravnanje cen potrošnim dobrinam. V načrtu so tudi nove osrednje skladišče, odprtje še drugih DS - COOP in Supercoopov in dopolnitev blagovne razpoložljivosti z neživilskimi izdelki. (dg)

Gradnja nove avtoceste med Sosljanom in luko poteka kljub težavam po predvidenih načrtih

Gradnja nove avtoceste, ki bo povezovala Sosljan s sedmim pomolom tržaške luke, poteka po predvidenih načrtih, tako da bi se morala zaključiti leta 1987. Odprtih je še veliko vprašanj, ki gredo od razlastitvenih postopkov in izplačevanja odškodnin razlaščencom pa do sprejetja nekaterih variant k predvidenemu načrtu; odprto je še tudi vprašanje šestih hiš v Rovtāh, ki jih morajo porušiti: o vseh teh problemih pa ne bomo danes govorili.

Zaustavili se bomo ob trenutnem stanju del na novi prometnici, ki bo gotovo velike važnosti za razvoj tržaškega gospodarstva. Poglejmo najprej »tržaški« del nove avtoceste, ki je razdeljen na štiri odseke. Prvi odsek (sedmi pomol - Valmaura), ki ga ima v zakupu gradbeno podjetje Grassetto iz Padove, bi moral biti dokončan v teku leta 1986; k prvotnemu načrtu so bile predlagane nekatere variante, ki jih je deželna uprava že sprejela. Dela drugega odseka avtoceste, ki gredo od Valmaure do Tovarne velikih motorjev, je v prejšnjih tednih vzelo v zakup podjetje Mondelli iz Milana, ki bo v kratkem začelo z razlastitvenim postopkom. Podjetje je vsekakor zagotovilo, da bodo dela zaključena pred koncem leta 1987.

Kar se pa tiče odseka od Tovarne velikih motorjev do priključitve na državno cesto 202, ki ga imata v zakupu podjetji Palmieri in Toto iz Rima, so dela v polnem teku: po

predvidenjih bodo končana leta 1986. Drugače pa je s četrtnim odsekom, ki gre od vozlišča na Katinari do priključitve na »kraško« avtocesto: dela se sploh niso začela, tudi zakup še ni bil razpisan.

Tudi »kraški« del avtoceste je razdeljen na štiri odseke; dela na prvem delu tega odseka, ki gredo od železniškega viadukta v Nabrežini do Proseka potekajo po predvidenem načrtu, zaključiti pa bi se morala v teku leta 1986. Glede drugega dela tega odseka, ki gre od Sosljana do železniškega viadukta v Nabrežini

pa obstajajo še določene težave: družba ANAS mora še oddati v zakup gradbeno dela, predvideva pa se, da bodo zaključena pred koncem leta 1987.

Tudi dela drugega odseka, ki gre od Proseka do priključitve na cesto, ki pelje proti Briškom, mora družba ANAS še oddati v zakup; medtem pa so bila že oddana dela (podjetju Lanari iz Rima) odseka, ki pelje od Briškov do križišča z državno cesto 58 za Fernetiče. Predvideno je, da bodo dela stekla v kratkem času, ko bodo pač rešili

nekatero probleme, ki so povezani z razlastitvijo jurskih zemljišč.

Razlastitveni postopek pa je že v teku na tretjem odseku med Opčinami in Fernetiči; že pred časom si je gradbena dela na tem odseku zagotovilo podjetje Cisa iz Vidma, z njimi pa bi moralo začeti v letošnjem poletju, končati pa pred koncem leta 1987. Dela na odseku vodi deželno odborništvo za promet in prevoze, ki jih je dalo v koncesijo družbi ANAS. Četrti odsek »kraške« dela avtoceste pa gre od Opčin do Padrič; ta odsek je že pred meseci vzelo v zakup gradbeno podjetje Sigic iz Rima; na njem je trenutno v teku razlastitveni postopek, vsekakor pa se predvideva, da bodo dela končana v teku leta 1987. V teh tednih se proučuje osnutek variante, ki predvideva povezavo med novo avtocesto in Centrom za znanstveno in tehnološko raziskovanje pri Banhi.

Tako je trenutno stanje del za gradnjo nove prometnice v tržaški pokrajini; kot že rečeno je odprtih vprašanj še veliko, posledice katerih pa v prvi vrsti nosijo razlaščenca. Ne gre pozabiti, da osrednja vlada še ni sprejela novih določil za razlaščenje zemlje, potem ko je ustavno sodišče lani razveljavilo dotedanje predpise. Zaradi tega je oteženo tudi delo gradbenih podjetij, ki se v pomanjkanju zakonskih predpisov znajdejo v težavah pred upravičenimi zahtevami razlaščenca.

Po včerajšnjem sestanku med laiko-socialisti in KD KPI: Treba je preprečiti vstop Liste v koalicijo

Na sedežu PSI so se včeraj zjutraj sestali pokrajinski tajniki laično-socialističnih strank in Kršćanske demokracije z namenom, da poiščejo izhod iz slepe ulice, v katero so zašla pogajanja za razrešitev politične krize na tržaški občini in na pokrajini. Pobudo za sestanek so dale PSI, PSDI, PRI in PLI, ki skušajo posredovati v sporu LpT - KD okrog županskega mesta ter ustvariti pogoje za sestavo trdnih večin, ki bi upravljale obe krajevni ustanovi in KZE do konca mandata. Tajniki laično-socialističnih strank so opozorili demokristjanskega tajnika Coslovicha, da je treba v tem delikatnem trenutku, ki ga preživlja mesto, pustiti ob strani strankarske interese in si prizadevati za interese Trsta. Tajnik KD je, kot kaže, izrazil pripravljenost svoje stranke za nadaljnje soočenje za rešitev krize ter dodal, da prejudicialne zahteve za župansko mesto prihajajo zlasti iz vrst Liste in ne iz vrst KD. Danes se bodo tajniki laično - socialističnih sil srečali z LpT, njihova posredovalna akcija pa se obeta zelo težka.

Vodstvo tržaške federacije KPI pa je medtem izdalo ostro tiskovno noto, v kateri kritizira upravno in politično paralizo krajevnih uprav in očita KD in laiko-socialistom, da sku-

šajo na vse načine spet vključiti LpT v koalicijo v škodo odnosov in sodelovanja med demokratičnimi strankami. S takim ravnanjem, pravijo komunisti, se samo nudi možnost meonarjem za vsakovrstne pritiske in prejudicialne zahteve, med katere gre uvrstiti nacionalistična in konservativna pogojevanja, ki samo škodijo mestni skupnosti in sožitju med Italijani in Slovenci.

Glede posredovalne akcije laičnih in socialističnih strank so komunisti zelo skeptični in hkrati kritični do socialistov, »ki s tako politiko hočeš nočeš podpirajo kandidature LpT za župansko mesto«. KPI opozarja tudi na pritiske prostozidarskih lož na politična dogajanja v Trstu in je mnenja, da ločni sestanki s KD in z Listo samo skrivajo polom pogajanj. KPI se bo vsekakor na lastno pobudo v prihodnjih dneh srečalo s krajevnimi političnimi silami za razčiščenje položaja, za ponedeljek, 16. aprila, pa napoveduje javno zborovanje o tem vprašanju.

Danes zvečer se bo medtem sestal pokrajinski svet, ki bo potrdil odstop predsednika in odbornikov. Skupščina mora tudi odobriti triletni načrt javnih del, zaradi katerega je dežela pred kratkim zavrnila proračun.

Tržaški oktet zaključi drevi letošnjo uspelo abonmajsko koncertno sezono Glasbene matice

V Kulturnem domu v Trstu bo dre- vi ob 20.30, deveti abonmajski koncert Glasbene matice v Trstu, na katerem bo tokrat, prvič v okviru abonmajске sezone GM, nastopil Tržaški oktet, ki ga vodi Janko Ban. Za ljubitelje komornega petja in sploh za vse, ki spremljajo dejavnost tega tr-

žaškega vokalnega okteta, bo to priložnost, da prisluhnejo izvedbi del primorskih avtorjev, kot tudi koncertni priredbi ljudske pesmi iz širšega slovenskega glasbenega prostora, ki sestavljajo nocojšnji program.

Letošnja abonmajska sezona GM se je začela 28. oktobra lanskega leta

z nastopom glasbene skupine »Camerata Slovenica«, nato pa nadaljevala z nastopom mezzosopranistke Nore Jankovič, ki jo je pri klavirju spremljala prof. Neva Merlak, s koncertom pianistke Dubrovke Tomšič, glasbenega ansambla »Cembalo ensemble«, pevskega zbora »Consortium musicum«, violinista Črta Šiškoviča in pianista Janka Šetinca, z nastopom Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana in Slovenskega trobilnega kvinteta ter mojstra orgel Huberta Berganta.

Cilj koncertne politike Glasbene matice je bil že od začetka, da v največji možni meri pritegne v program vsake sezone tukajšnje glasbene umetnike in da vnese v repertoar tudi dela domačih glasbenih ustvarjalcev, istočasno pa da skrbi, da so vsi koncerti na visoki kvalitetni ravni. Lahko rečemo, da je vodstvo naše osrednje glasbene ustanove to svojo nalogo tudi tokrat uspešno opravilo in zadovoljilo svoje zveste abonente, med temi tudi večje število italijanskih obiskovalcev, ki so s svojim obiskom pokazali, da znajo ceniti visoko kvaliteto vsakoletnih abonmajskih koncertov.

● Danes se na Opčinah sestane rejonski svet za vzhodni Kras. Razpravljal bo o nekaterih vprašanih urbanističnega značaja.

EZIT: Pohiteti z načrtom termoelektrarne pri Orehu

Vodstvo Ustanove za tržaško industrijsko cono je proučilo prednačrt ENEL o gradnji termoelektrarne na premog na področju EZIT pri Orehu. V tiskovnem sporočilu je izrecno poudarilo gospodarske prednosti pobude, ki naj bi bile sledeče: elektrarna bo stalno zaposlovala okrog 800 delovnih moči v proizvodnih in vzdrževalnih postopkih; zajetna naložba skoraj 150 milijard lir bo posredno priskrbelo dodatno delo krajevnim industrij- skim in drugim podjetjem; finančni prispevki zainteresirani Občini (in Deželi), ki jih predvideva zakon in ki bodo znašali enkratnih 21,1 milijarde lir ter 3,8 milijarde lir letno skozi 25 let, naj bi v bližnji bodočnosti ravno tako omogočili nove proizvodne in druge dejavnosti v korist zaposlitvene ravni; z gradnjo elektrarne bi lahko tudi obogatili omrežje infrastrukture (tudi socialnih) v območjih okoli centrale; nazadnje bi elektrarna sprožila celo vrsto vzporednih pomorskih, pristaniških, kopnoprevoznih in drugih dejavnosti, razen tega bi se dalo stransko proizvodnjo uporabiti neposredno v industrijski coni.

Kaj pa ekologija, varstvo okolja? Vodstvo EZIT meni, da bo izpuhtevanje strupenih plinov s premogovnim prahom vred izdatno pod varnostno mejo, kakor jo določata italijanska in evropska zakonodaja, sicer pa daje prav deželni upravi, ki je tovrstno plat načrta predložila, v dodatno proučitev posebni komisiji izvedencev.

Vodstvo EZIT nazadnje priporoča, naj bi celoviti postopek preverjanja bil čim hitrejši, kajti pretirano zavlačevanje bi utegnulo narekovati odgovornost za državno energetske politiko gradnjo elektrarne kje drugje v Italiji.

Izjava odbornika Renzullija na mednarodni konferenci o psihiatriji Model tržaške psihiatrične službe bodo razširili po celotni deželi

Psihične bolezni in motnje so po srčnih ter rakastih obolenjih tretji najbolj razširjen bolezenski pojav v Evropi. Kljub temu pa je psihiatrija, sodeč po javnih izdatkih, prava Pepelka. Še več: udeleženci Mednarodne konference o psihiatričnih službah v 16 evropskih državah, ki so te dni zbrani pod okriljem Mednarodne organizacije za zdravstvo v hotelu Evropa pod Nabrežino, so včeraj tudi enotno ugotavljali, da se klestenje zdravstvenih stroškov temeljito pozna še posebno na tem področju.

V Italiji so poleg te še druge zaskrbljujoče težnje, ki naj bi vodile k reviziji psihiatrične reforme. Kako pa je s psihiatrijo v naši deželi? Tržaški udeleženci konference so včeraj z zadovoljstvom sledili izvajanju deželnega odbornika za zdravstvo Renzullija, ki je brez evforizmov totalno podprl obstoječi zakon o psihiatrični reformi in dosedanje izkušnje v Trstu.

Model psihiatrične službe, kot ga je v Trstu uvedel prof. Basaglia, bo dežela vpeljala po vsem svojem območju, s svojo vodilno vlogo pa naj bi postala za vzor celotnemu italijanskemu sistemu psihiatričnih služb. V tem smislu je Renzulli napovedal, da bo posegel pri vsedržavnem svetu za zdravstvo, v deželnem merilu pa je že pripravljen dveletni načrt za ukinitev vseh še obstoječih umobolnic, namesto katerih naj bi postali operativni centri za umsko zdravje.

To usmeritev deželnega odborništva je sicer že bilo zaznati v osnutku zdravstvenega načrta, ki je prodril v javnost pred nekaj tedni. Renzulli je ob teh razvese-

ljivih načelnih in programskih stališčih še poudaril, da bo v kratkem ustanovil delovno skupino, v kateri naj bi bili vsi odgovorni za psihiatrične službe v deželi in ki naj bi se ukvarjali z epidemiološko raziskavo o značilnostih in razširjenosti psihičnih motenj, kar naj bi omogočilo načrtovanje čimbolj funkcionalnih služb. Naša dežela pa ne misli ostati osamljena, je še dejal Renzulli, kajti v prvih dneh maja se bo v Trstu zbrala tudi delovna skupina dežel Alpe-Jadran, ki ima na dnevnem redu prav probleme in usklajevanje akcij na zdravstvenem področju.

Tržaška izkušnja je torej tudi na deželni ravni o vrednotena, pohvale in predvsem spodbudne rezultate pa je žela tudi med včerajšnjo razpravo. Iz poročila holandskega raziskovalca Giela je namreč izhajalo, da je med 21 mesti, kjer je deset let tekla raziskava Mednarodne organizacije za zdravstvo, tržaška psihiatrična služba opravila največ posegov tako v prid najhujše prizadetih bolnikov kot tudi na teritoriji sploh. Marsikdo pa je kar poskočil, ko je Giel prebral primerjavo med dnevi hospitalizacije za 200 pacientov (zbrali so jih z enotnimi kriteriji), ki so leta 1979 prvič prišli v stik s psihiatri. Številke so izredno zgovorne: tržaški pacienti so ležali poprečno 7 dni, v Oslu 55, v Mannheimu (ZRN) 60, v Tampereju (Finska) 90, v Grönungenu (Nizozemska) 34, v Mistelbachu (Avstrija) pa kar 104 dni. Jasno je torej, da je pristop in način zdravljenja v Trstu povsem drugačen, gotovo med najbolj učinkovitimi, tako s finančnega kot zdravstvenega stališča. (nf)

J. Pirjevec pričel cikel predavanj NŠK

Sinoči se je v tržaškem Kulturnem domu pričel cikel predavanj na temo »Stvarni in pravni položaj zamrejskih Slovencev«, ki ga prireja Narodna in študijska knjižnica.

Ciklus predvideva pet predavanj, ki zajemajo življenje Slovencev od konca prve svetovne vojne do danes, oziroma po podpisu osimskih sporazumov.

Kot je v uvodnih besedah in v pozdravu številnim prisotnim poudaril predsednik NŠK Franc Škerlj, želi ciklus predavanj preučiti različne pravne in stvarne aspekte našega življenja s posebnim ozirom na vprašanje pravic Slovencev pod Italijo.

Prvo predavanje je imel prof. Jože Pirjevec, ki je razčlenil pravni in tudi politični položaj Slovencev po drugi svetovni vojni. O tem bomo še poročali.

V Trstu zastopniki finančnih stražnikov

19. egija finančne straže v Trstu je bila v kasarni pri Sv. Andreju gostiteljica delegacij različnih predstavniških teles iz vse severne Italije, ki so bila ustanovljena leta 1978 in zastopajo interese pripadnikov tega reda na področju moralne, pravne, ekonomske in socialno-zdravstvene zaščite.

Na sestanku v Trstu so razpravljali predvsem o vprašanih, ki zadevajo ekonomsko-pravni položaj finančnih

stražnikov potem ko je stopil v veljavo zakon o reformi državne policije.

● Na sedežu Sodišča za pravice bolnikov v Drevoredu XX. septembra 56/1 bo jutri, ob 20. uri, zasedanje vodstva te organizacije, ki bo proučilo razne organizacijske probleme in vprašanja, ki so povezana z manifestacijo (14. junija) ob državnem dnevu pravic bolnikov.

● Zaradi izrednih vzdrževalnih del cestišča in pločnikov je občinska uprava izdala odredbo o prepovedi parkiranja v Ul. Pendice dello Scoglietto na odseku med Ul. Cologna in hišno številko 18 in v Ul. Coroneo na odseku med Ul. Carducci in Trgom Piave.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je po kratki bolezni zapustila naša draga mama, nona in pranova

Julija Škabar vd. Guštin

Pogreb bo jutri, 13. aprila, ob 13. uri, iz mrtvašnice glavne bolnišnice na repentabsko pokopališče.

Žalostno vest sporočajo: hči Marija z možem Steljom, snaha Julka, vnuki Walter z Mar- to, Giorgio, Sergij, Anica z družino, sestra Zofija in ostalo sorodstvo.

Repentabor, Opčine, 12. aprila 1984

Ob izgubi dragega očeta izrekajo Rudiju in Nevi Pahor globoko sožalje družine Vanja, Libero in Nazario.

Ob izgubi dragega očeta Rudija Pahorja izrekajo sinu iskreno sožalje Laura, Zorko, Alda, Sergio, Savi, Armando, Barbara in Mario.

Ob smrti tvojega očeta, Rudi, ti izrekajo najgloblje sožalje: Igor, Paul, Marko, Sergio, Slavko, Vanja, Ljilij, Joško, Nazario, Giorgio, Franco Dino.

Ob izgubi našega večletnega in požrtvovalnega podpredsednika Rudolfa Pahorja izrekamo svojcem iskreno sožalje.

Društvo slovenskih lovcev F-JK »Doberdoba«

Zborovanje o Gibanju zelenih

Ali je možno Zeleno gibanje tudi v Trstu? Na to vprašanje so skušali odgovoriti na sinočnjem zborovanju ekologi, predstavniki nove in zgodovinske levice, raziskovalci, ljudje različnih političnih in ideoloških prepričanj, ki so se zbrali na pobudo tržaškega združenja proti nasilju. Uvodno misel je podal bivši poslanec radikalne stranke in animator Zelenih gibanj na Tridentinskem Marco Boato. O srečanju bomo še poročali.

O krajevni gospodarski krizi

V času med lanskim in letošnjim februarjem je število zaposlenih na Tržaškem padlo za 1.552 z 88.092 na 86.540, pri tem je osip v vrstah industrij- skih uslužbencev znašal 1.208 (njihovo število je razpadlo od 31.763 do 30.555). Brezposelnih je februarja letos bilo 7.038, torej več kot februarja lani (6.290). Te številke je nanašal pokrajinski tajnik sindikata CISL Bruno Degrassi na predvčerajšnji skupščini glavnega sveta. Degrassi je opozoril na naraščajočo napetost med delovno silo na tekstilnem področju, ki je po večini ženska; v tovarni najlonk Calza Bloch in predilnici FTA (SNIA) nameravajo odpustiti več sto delavk.

Hudo ranjena mladeniča v dveh prometnih nesrečah

V noči med torkom in sredo sta se pripetili dve prometni nesreči, pri katerih sta bila dva mladeniča hudo ranjena.

Prva se je pripetila okoli 23. ure na miljskem nabrežju, ko se je renaud 16, ki ga je vozil 27-letni Fiore Dobrigna iz Milja - Zinidis A/21, iz nerazumljivih razlogov zalezel v drog za obcestno razsvetljavo. Voznik je zadobil hud možganski pretres in so ga v komi prenesli na nevrokirurški oddelek tržaške splošne bolnišnice, kjer so si pridržali prognozo. Njegov sopotnik, 21-letni Mauro Cerne, pa se bo moral zdraviti 20 dni zaradi udarcev po obrazu.

Le kako uro kasneje se je na državni cesti 14 pri Sosljanu zgodila podobna prometna nesreča. 25-letni Mauro Sandrin iz Sosljana 57/A je s svojim renaudom iz še nepojasnjenih razlogov na nekem ovinku zletel s ceste. Sandrin je zadobil številne zlome po vsem telesu, na oddelku za oživljanje tržaške bolnišnice pa so si pridržali prognozo.

Učenci šole F. Levstik v našem uredništvu

Včeraj so obiskali našo redakcijo učenci tretjega A in B razreda nižje srednje šole Fran Levstik s Proseka. V spremstvu novinarjev so siogle-

čali uredniške prostore, tiskarno in rotacijo. Ob tem pa so se seznanili z delom in vlogo našega dnevnika, z njegovo zgodovino in seveda s tem, kako časopis nastane.

Tržaški industrijci jutri na občni zbor

Jutri, 13. aprila, ob 11. uri bo v tržaškem Avditoriju občni zbor pokrajinskega združenja industrijcev — Associazione degli industriali, ki mu predseduje Federico Pacorini. Navzoča bosta tudi minister za industrijo Renato Altissimo in podpredsednik vsedržavne zveze industrijcev Confindustria Carlo Petrucco.

Rajonski sveti

Rajonski svet za Novo mesto in Novo mitnico se bo sestal v torek, 17. t.m., ob 18.30 na sedežu občinske izpostave v Ul. Battisti 14.

Rajonski svet za Rojan, Greto in Barkovlje se bo ponovno sestal jutri, ob 19.30, na sedežu v Ul. Ermacora 3.

Rajonski svet za Sv. Vid in Staro mesto se bo sestal v torek, 17. t.m., ob 20.30 na sedežu v Ul. Colautti.

GLASBENA
MATICA
TRST

Sezona 1983 - 84

9. abonmajski koncert

DANES, 12. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v TRSTU

TRŽASKI OKTET

Umetniški vodja: JANKO BAN

Prodaja vstopnic v pisarni GM in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

Gostovanje
Prešernovega gledališča
iz Kranja

BORISLAV PEKIĆ

NA NOREM
BELEM KAMNU

dve burki

v torek, 17. aprila, ob 20.30 v KULTURNEM DOMU.

IVAN PREGELJ

VSEM GALJOTOM
VILE V VAMP

v torek, 17. aprila, ob 20.30 v SALEŽU.

kino

Ariston Danes zaprto.

Eden 17.30—22.15 »Due come noi«. J. Travolta, O. Newton-John.

Fenice 17.00—18.45—20.30—22.15 »Lucida follia«. Režija Margarethe Von Trotta. Hanna Schygulla, Peter Striebeck.

Nazionale 15.30—22.00 »Erotico John Holmes«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30—22.00 »Porno gigolo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.30—22.00 »Rambo«. Silvester Stallone.

Grattacielo 17.30—22.15 »Voglia di tenerezza«. J. Nicholson, S. MacLaine.

Mignon 16.30—22.15 »Come ti ammazzo un killer«. Walter Matthau, Robin Williams.

Capitol 17.30 »Don Camillo«. Terence Hill.

Aurora 16.30—22.00 »La bocca di Erika«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00—22.00 »La chiave«. S. Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 »Fort Bronks«. James Brolin, July Carmen.

Lumiere 16.00—18.00—20.00—22.00 »Ti ricordi di Dolly Bell?«. Režija Emir Kusturica.

Radio 15.30—21.30 »Notti di fuoco per moglie in calze«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00—22.00 »Cinque giorni un'estate«. Sean Connery.

KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI z.zn.j.

VABILO

Spoštovani član!

Vljudno ste vabljeni, da se udeležite rednega občnega zbora, ki bo v prvem sklicanju dne 14. aprila 1984 ob 8. uri in v drugem sklicanju v

NEDELJO, 15. APRILA 1984

ob 9.30 v dvorani SKD IGO GRUDEN, Nabrežina št. 89 s sledečim

DNEVNIM REDOM

- 1) Poročilo upravnega sveta;
- 2) Poročilo nadzornega odbora;
- 3) Razprava in odobritev obračuna na dan 31. decembra 1983, odobritev poročil in porazdelitev dobička poslovnega leta;
- 4) Ostavka upravnega sveta;
- 5) Določitev števila članov upravnega sveta;
- 6) Volitve upravnega sveta;
- 7) Določitev višine dodatnega prispevka za nove člane;
- 8) Določitev najvišjega zneska posojila, ki se sme podeliti posameznim zavezanecem;
- 9) Odobritev nakupa 20 delnic ICCREA;
- 10) Slučajnosti.

Člani si lahko ogledajo obračun in poročila o obračunu na sedežu Kmečke in obrtne hranilnice in posojilnice. Ker se predvideva, da se prvega sklicanja ne bo udeležilo zadostno število članov, Vas vabimo, da se gotovo udeležite občnega zbora v drugem sklicanju, t.j. v nedeljo, 15. aprila 1984, ob 9.30.

UPRAVNI SVET

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Dušan Kovačević - RADOVAN TRETJI: jutri, 13. t.m., ob 19.30 v Kranju in v soboto, 14. t.m., ob 19.30 v Kranju. Edward Albee - GOSPA IN DUBUQUA danes, 12. t.m., ob 20. uri v Ajdovščini in v soboto, 14. t.m., ob 17. uri v Portorožu.

VERDI

Danes ob 18.30 bo v mali dvorani gledališča Verdi glasilbeni kritik prof. Gian Paolo Minardi predstavil Verdijevo opero »Moč usode«.

Jutri, 13. t.m., ob 20. uri premiera Verdijeve opere »Moč usode«. Dirigent A. Campori, režiser C. Maestrihi.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Velika dvorana
Jutri, 13. t.m., ob 19.30 Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Mala dvorana

Danes, 12., ob 21. uri, v ponedeljek, 16. in četrtek, 19. t.m. ob 18. in 20. uri. »Sodobni kitajski filmi«. Filmi bodo simultano prevajani.

Okrogla dvorana

V torek, 17. t.m., ob 22. uri: A. Bojett »Pogovori v hiši Karlstein« - intimno gledališče.

Srednja dvorana

Danes, 12. in jutri, 13. t.m., ob 20. uri: R. Brinsley Sheridan »The School for Scandal« (šola za obrekovanje). Komedijsko uprizorilo Duke of York's Theatre.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 12. in jutri, 13. t.m., ob 19.30 P. Turrini »Jožef in Marija - Lov na podgane«. Gostovanje PDG v Idriji.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD F. Venturini in odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici pripravljata razstavo diatoničnih harmonik. Lastnike starih, zanimivih frajtonarcev, ki bi želeli razstaviti, prosimo, da se zgledajo na sedežu odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici - Ul. Petronio 4, tel. 040/733-086 v jutranjih urah.

KD Vesna prireja danes, 12. t.m., ob 20.30 v Domu A. Sirk v Križu srečanje s psihologom Danilom Sedmakom, ki bo govoril o delovanju nabrežinskega centra za mentalno zdravje.

V soboto, 14. t.m., ob 20.30 bo v Domu A. Sirk v Križu odprte umetniške razstave Liane in Silve Bogatec. Predstavila ju bo Bogomila Doljak, sledila bo glasbena točka z Nives Košto (flavta) in Mavricijem Cegljarjem (viola da gamba).

Foto Trst 80 sporoča, da bo jutri, 13. t.m., ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška 20 redna seja.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. V soboto, 14. t.m., ob 20. uri ponovitev mladinske igre z glasbo in petjem »KE-KEC IN MOJCA« v izvedbi mladinske dramske skupine SKD Tabor.

KD Primorsko vabi v nedeljo, 15. t.m., ob 20. uri v srenjsko hišo v Mačkolje na KULTURNI VEČER s člani KD I. Grbec iz Škedenja. Nastopala bosta ženski pevski zbor pod vodstvom Marte Werk - Volk in dramska skupina z veseloigro »Dr. Lisjak in njegove ženske«, ki jo je napisala Vida Pahor.

Glasbena matica vabi na nastop gojenec, ki bo v petek, 17. aprila, ob 18. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Man- na 29.

GOSPODARSKO DRUŠTVO na KONTOVELU

sklicuje

OBČNI ZBOR

v soboto, 14. t.m., ob 20.30 v prvem sklicanju ter v drugem sklicanju ob 21. uri v društvenih prostorih.

Odbor

ZADRUGA

»KULTURNI DOM
PROSEK - KONTOVEL«

sklicuje v torek, 24. aprila, v Soščevi hiši na Proseku

REDNI OBČNI ZBOR

ob 20. uri v prvem sklicanju, ob 20.30 v drugem sklicanju.

razna obvestila

SPDT prireja jutri, 13. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/II.) svoj redni 29. občni zbor. Prvo sklicanje bo ob 20. uri, drugo ob 20.30. Vabljeni!

Uprava občine Dolina sporoča, da bo tudi letos priredila tradicionalno 28. razstavo vin in sicer 5., 6., 7. in 8. maja. Zanimivosti vinogradniki dolinske občine lahko prinesejo vzorce svojega pridelka na županstvo od 12. do vključno 19. t.m.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava Adriane Maraž.

V prireditvi Fotokroška Trst 80 je na ogled razstava barvnih fotografij Saše Ota v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20. Urnik: ob uradnih urah ZSKD ter ob večernih urah.

V galeriji Babna hiša v Ricmanjih razstavljajo do vključno 14. t.m.: Livio Legoč, Mirko Legović in Branislav Ostojich. Urnik: danes in v soboto od 18. do 20. ure.

koncerti

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. OPENSKI GLASBENI VEČERI. Jutri, 13. t.m., ob 20.30 koncert TRŽASKEGA MLADINSKEGA ORKESTRA. Na sporedu Vivaldi, Haendel, Bach in Mozart. Vabljeni!

SKD Tabor in Glasbena matica prireja v ponedeljek, 16. aprila, ob 20. uri v prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, KONCERT mladinskega pevskega zbora »TIENERKOOR« iz Ridderkerke (Holandska) in mladinskega pevskega zbora GLASBENE MATICE - Trst. Izkupiček večera je namenjen Skupnosti Družina Opčine. Vabljeni!

izleti

Združenje Union, Podlunjer - Sv. Ivan prireja enodnevni izlet dne 23. t.m. in dvodnevni izlet v dne 22. in 23. t.m. v Kobarid in Bovec. Informacije vsak dan, razen sobote, od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30, II. nadstr., tel. 040/64459.

SKD Tabor - Opčine priredi v nedeljo, 15. t.m., ob priliki gostovanja pevskih zborov avtobusni izlet v Kamnik in okolico. Informacije in vpisovanje v društvenem baru, tel. 040/213-945.

KD Rovte - Kolonkovec priredi 22. in 23. aprila dvodnevni izlet na Tolminsko z ogledom Tolmina, Boveca in prelepe okolice. Vpisovanje v društvenih prostorih v soboto, 14. t.m., od 20. do 22. ure ali pa telefonsko od 13. do 14. ure na št. 827-528 ali 827-808.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

menjalnica

11. 4. 84.

Ameriški dolar	1.610.—
Kanadski dolar	1.255.—
Švicarski frank	745.—
Danska krona	166.—
Norveška krona	212.—
Švedska krona	206.—
Holandski florint	546.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.310.—
Irski sterling	1.880.—
Nemška marka	616.50
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.450.—
Grška drahma	14.—
Debeli dinar	11.—
Mali dinar	12.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-448

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 12. aprila

LAZAR

Sonce vzide ob 6.24 in zatone ob 19.47 — Dolžina dneva 13.23 — Luna vzide ob 15.30 in zatone ob 5.10.

Jutri, PETEK, 13. aprila

IDA

Vreme včeraj: temperatura zraka 14 stopinj, zračni tlak 1009,8 mb ustaljen, veter vzhodnik 4 km na uro, vlaga 51-odstotna, nebo oblačno, padlo je 2,6 mm dežja, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODIL SE JE: Davide Sica.
UMRLI SO: 83-letna Stefania Argentin, 84-letni Pietro Villatora, 84-letna Rosa Russo vd. Ferretti, 82-letni Silvio Builan, 79-letna Martina Lupoli por. Ricci, 58-letni Arrigo Senni, 54-letni Giovanni Franco, 71-letna Elsa Volpi, 80-letna Francesca Rodizza vd. Parrini, 94-letna Solidea Salvagno vd. Bossi, 94-letna Eugenia Kladnik vd. Edera

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes praznuje 70. rojstni dan VILKO BATIČ. Čestita mu žena Bianka ter mu želi še mnogo zdravlja in veselja.

Zena s sinom Kristjanom, sorodniki, prijatelji, znanci in pacienti čestitajo svojemu dragemu dr. ANDREJU KRANJCU, specialistu v zobozdravstvu, za popolno prenovitev ambulante z novimi elektronskimi kmputer stroji.

Dijaki 3. b razreda srednje šole S. Gregorčič iz Doline iskreno čestitajo svoji profesorici FULVIJI PREMOLIN in soprogu ob rojstvu prvorojenke NATASE.

KD J. Rapotec čestita odborniku DORJANU in ženi FULVIJI ob rojstvu hčerke NATASE, novorojenki pa želi obilo sreče in zdravlja v življenju.

Ansambel TPPZ P. Tomažič čestita rednemu članu VILKU BATIČU ob visokem življenjskem jubileju, 70-letnici ter mu želi še obilo sreče in zdravlja.

SPD Igo Gruden čestita zboru

FANTJE IZPOD GRMADE

ob prejemu nagrade iz Črnotovega sklada.

Gostilna

»PRI STUDENCU«

v Dolini

bo jutri, 13. t.m., ob 19. uri ponovno odprta gostom.

Vljudno vabljeni vsi vaščani in ostali obiskovalci.

darovi in prispevki

Družina Ivančič daruje 50.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

V spomin na nono Alojzijo Rebula daruje vnukinja Magda z družino 20.000 lir za KD Rdeča zvezda, 20.000 lir za SK Kras in 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob očeta Norme Zuljan daruje Vida Delak 20.000 lir za cerkev v Ricmanjih in 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Angela Starca daruje Mara Prašel 10.000 lir za mladinski krožek Prosek - Kontovel.

V spomin na Jakoba Pivka darujeta Fani Makovec in Mara Debelli 20.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Namesto cvetja na grob Dinota Husuja daruje Pepi Blažina 10.000 lir za SD Jadrano.

V spomin na Angela Starca daruje Pepi, Maja in Neva 40.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

V počastitev Michele Pribac por. Kju- der darujeta Maria in Lavrene Zer- jul 20.000 lir za gradnjo novega kulturnega doma v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob Ivana Korošec daruje Alojzija Olenik 5.000 lir za Zvezo žena Mačkolje.

Ob slavljenju dveh petdesetletnikov, odbornikov SPDT darujeta Alenka in Pino 50.000 lir za odpravo Anapurna III, 80-letnica SPDT.

V spomin na Stanka Zuljana darujejo: Stana in Norma Zuljan 80.000 lir za pevski zbor SKD Slavec in nosilci krste 36.000 lir za SKD Slavec.

Cilka Schiozzi daruje 10.000 lir za SKD Slavec.

Ob 3. obletnici smrti hčere in sestre Cvetke darujeta Urška in Milka z družinama 20.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Albino Ferluga vd. Mamolo daruje Boris Kuret 20.000 lir za SKD Slavec.

telefon 040 775275

mali oglasi

RIVIERA prodaja v bližini Saleža (Brišče) 3.000 kv. m ograjenega in oskrbovanega zemljišča in montažno hišo z 2 spalnicama, dnevno sobo, kuhinjo, kopalnico, balkonom, kletjo in garažo. Za nadaljnje informacije telefonirati na št. 040/224-426.

RIVIERA prodaja 3-sobno stanovanje v zadnjem nadstropju v bližini hipodroma s prekrasnim pogledom na morje in vsemi udobnostmi; v Devinu skoraj novo 2-sobno stanovanje s pogledom na morje in garažo; v Škedenju prijetno majhno stanovanje v prvem nadstropju z garažo; pri Sv. Jakobu ceneno 2-sobno stanovanje v zadnjem nadstropju. Telefonirati na št. 224-426.

PRODAM Mercury 10 HP, v odličnem stanju za 750.000 lir. Telefonirati na št. 224-426.

OSMICO je odprl Alojz Milič - Veliki Repen 49. Toči črno vino.

OSMICO ima Just Škrli, Salež 44. Toči belo in črno vino.

FIAT 127 ali Pando 30 v odličnem stanju kupim v gotovini. Telefonirati na št. 52277 ob urah obedov.

PRODAM hlevski gnoj. Telefonirati na št. 227-240.

PRODAM Renault 5, letnik 1973, v dobrem stanju. Telefonirati na št. 228-390.

PRODAM alfetto GTV 1980 prevoženih 42 tisoč kilometrov, edini lastnik, ugodna cena, tel. 0481-882070.

DELNO PORUŠENO kraško hišo s tere- nom prodam. Ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, Trst pod šifro »Kraška hiša«.

PRODAM Peugeot 104, letnik 1976, v dobrem stanju s plinsko napeljavo za 1.400.000 lir. Tel. 040/229-349.

PRODAM prosto stanovanje pri Sv. Jakobu z lepim razgledom na morje po ugodni ceni: dnevna soba, spalnica, manjša kuhinja, kopalnica. Tel. od 15. do 20. ure na 040/757-544 ali 756-854.

OSMICO je odprla Olga Grilanc v Saležu 23. Toči belo in črno vino.

ISCEMO obrtnike, mizarje, specializirane za postavitev pohištva. Tel. na št. 040/575-145.

PRODAMO pohištvo po znižani ceni zaradi obnovitve artiklov. Tel. 040/54390 ali 575-145.

JOZE BIZJAK prosi gospoda, ki ga je pred časom srečal pred mes

patronat kz - inac svetuje

Znižani zavarovalni prispevki za obrtnika, ki je prekinil delo

Vpr.: »Te dni sem dobil po pošti od INPS položnice za socialno zavarovanje obrtnikov. Napisali so mi prispevke za celo leto 1984, čeprav sem se zbrisal konec februarja. Zdi se mi, da ni prav, da bi moral plačati zavarovanje za celo leto in potem kdove koliko časa čakati na povračilo. Se da na kak način rešiti to vprašanje, preden plačam prispevke?« L. M.

Obrtniški in trgovski zavarovanci bodo morali do 25. aprila poravnati prvi obrok socialnih dajatev za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje 1984. Zapadlost naslednjih rednih obrokov pa je 25. julija, 25. oktobra in 25. januarja prihodnjega leta. INPS izračuna celoletne zneske socialnega zavarovanja na osnovi seznamov samostojnih delavcev, ki so vpisani na seznamu obrtnikov dne 1. januarja.

Za tiste samostojne delavce, kakršen je vaš slučaj, ki prekinajo svojo samostojno dejavnost in se zbrisejo s seznamov in teku koledarskega leta, pa je predvideno delno znižanje zavarovalnih prispevkov na izrečno prošnjo interesenta. V nasprotnem primeru je zavarovanec dolžan poravnati celotni znesek in šele, morda celo čez eno ali dve leti, mu INPS povrne odvečne zneske. Treba je torej vložiti posebno prošnjo in priložiti fotokopijo zbrisa iz seznama samostojnih delav-

cev. Pri tem pa treba poudariti, da so nekatere vrste socialnih dajatev nedeljive in jih je v vsakem primeru treba plačati v celoti, druge prispevke pa INPS zniža sorazmerno z meseci učinkovitega zavarovanja.

Pa pogledimo, katere zneske boste morali plačati:

- osnovni pokojninski prispevek, ki znaša 71.458 lir na mesec, boste poravnali le do konca februarja v znesku 142.916 lir namesto letnega zneska 857.496 lir;
- prispevek za zdravstveno oskrbo pa je nedeljiv in zato boste morali poravnati vseh 312.004 lir letnega zneska;
- tudi odstotni prispevek v višini 7% treba plačati v celoti. Letos je sicer novost v tem, da se ta prispevek na osnovi dohodka v letu 1983 plača v dveh obrokih.

BERITE

Novi Matajur

ženska in njena stvarnost

Vprašanje enakopravnosti na delovnem mestu

Enakopravnost med moškimi in ženskami na delovnem mestu je v Italiji še vedno le želja, pa čeprav je s posebnim zakonom, ki med drugim nosi tudi ta naslov, že pred leti dobila z juridičnega vidika potrebno legitimacijo, da se pretvori v stvarnost. O tem, da ni tako, govorijo številni dogodki in pa statistike: vzrok je dvojen, pravijo strokovnjaki. Prvič zakon enači moške in ženske, ne oziraje se ne na razlike med spoloma ne na vzroke za žensko zaposlovanje, in drugič, nihče ne preverja, v kakšni meri se v splošnem izvajajo zakonska določila, ki so že itak nepopolna in velikokrat neustrezna nastalin razmeram.

Očitki na medlost tistih organizmov, ki bi morali bedeti nad izvajanjem tega in drugih zakonskih določil, ki se nanašajo na žensko zaposlovanje in delovne razmere, že dolgo letijo od vsepovsod. Med drugimi se je oglasila tudi posebna komisija pri evropskem parlamentu, ki je ugotavljala, da je Italija med tistimi redkimi članicami Evropske gospodarske skupnosti, ki ni ustanovila predlaganih komisij, ki naj bi na raznih ravneh skušale ustvariti pogoje za enake možnosti na delovnem mestu. Splošna ugotovitev je namreč bila, da je enakost pred zakonom veliko premalo, če težimo k enakopravnemu vključevanju žensk v delovni proces. Istočasno pa je nesprejemljivo načelo, da bi ženskam »dodelili« določeno število mest, ki naj bi bila nekako rezervirana.

Vsaj kar zadeva vsedržavni organizem, ki naj bi usklajeval razne pobude in raziskave na področju ženskega zaposlovanja, se je Italija v zadnjem času vključila v dolgoročni načrt, ki ga je izdelala že omenjena komisija pri EGS. V okviru ministrstva za delo so ustanovili Vsedržavni odbor za uresničevanje načel o enakih delovnih pogojih in o enakopravnosti v možnostih med delavci in delavkami. Dolg naslov skuša vsebovati in izraziti vse bistvene namene komisije same: preučiti bo skušal delovne razmere v splošnem in strokovno usposabljanje s posebnim ozirom na žensko pripravo na delo; nadalje mora ustvariti nekakšno nadzorstvo nad izvajanjem zakona o enakopravnosti na delovnem mestu; istočasno pa bo moral preveriti »kde se odnosna« podjetja do ženskega zaposlovanja in ob posameznih primerih tudi preverjati ustreznost raznih zakonskih predpisov s tem v zvezi; ter končno se bo povezal z vsemi mednarodnimi forumi, ki imajo iste naloge in cilje.

Sestava komisije je nekako mešana, ob institucionalnih predstavnikih (naj so namreč predstavniki raznih ženskih organizacij, sindikatov in strank, ne pa ženskega gibanja) so v komisiji tudi strokovnjaki. Med temi je veliko žensk, ki se v okviru svojega poklica ali u-

niverzitetnih raziskav posvečajo vprašanju ženskega zaposlovanja in dela. V tem so tudi v Italiji sledili vzoru EGS, kjer je znanstveno osnovana teza po enakopravnem vključevanju diskriminiranih (torej tudi žensk) v delovni proces postala že nova veda, ki so ji namenili posebne postdiplomske specializacije.

Domenjena teza namreč zagovarja nujno, da bi najprej izdelali in seveda potem tudi izvajali »načrt o pozitivni akciji«. Definicijo takšnega načrta so dale univerzitetne raziskave, ki so v okviru Belgijskega državnega centra za sociologijo socialnega prava v Bruslju sodelovale pri izdelavi obsežne študije o vključevanju žensk v delovni proces prav s pomočjo »pozitivnih akcij«. Po njihovem mnenju je torej »pozitivna akcija, akcijski program, ki teži h konkretnemu cilju, da bi se zvečala prisotnost žensk in drugih emarginiranih delavcev na vseh ravneh delovne hierarhije in delovne organizacije nekega podjetja.« »Pozitivna akcija« se torej prvenstveno zavzema, da bi spremenila načine in ključne, po katerih podjetja nameščajo osebe, vendar ne skuša uvažati »nasprotno diskriminacije« (stroge zaščite žensk).

Toda zato, da lahko »pozitivna akcija« uspe je nujno potreben »načrt o pozitivni akciji«. S tem v zvezi so belgijske raziskovalke izdelale podrobno shemo, kako naj bi potekal celoten načrt. Najprej se posamezno podjetje obveže, da bo izvajalo politiko »enakih možnosti«, nakar dodeli nalogo funkcionarju, da v sodelovanju z uslužbenci in sindikalnimi predstavniki izdelata ustrezen »načrt o pozitivni akciji«. Pri izvajanju načrta pa je seveda treba upoštevati položaj in raven ženske prisotnosti v posameznem podjetju. Gre za zelo zapleten proces, v katerega so vpleteni dejansko vsi. Posamezni načrti, predvsem pa njihovi rezultati, so nadalje podvrženi kontroli vsedržavne ustanove za enake možnosti na področju dela.

To je seveda praksa drugih članic EGS; v Italiji so takšni »načrti o pozitivni akciji« prepuščeni dobri volji posameznikov. Trenutno verjetno ni velikega upanja, da bi vzgledi evropskih partnerjev kot so Belgija, Francija in Velika Britanija, blagodejno vplivali na italijanska podjetja, niti ko bi jim jasno in glasno povedali, da se ostali za uresničevanje tovrstnih načrtov poslužujejo sredstev Evropskega socialnega fonda in pa Cedefopa, to je mednarodne ustanove za profesionalno usposabljanje. Res je, da rezultatov še ni mogoče preveriti; edini podatki ki so že znani, pa se nanašajo na nekatere podatke ZDA, kjer so v zadnjem desetletju izvedli tako imenovano »affirmative action« (pozitivno akcijo). Na vseh ravneh so odstotki ženske prisotnosti v podjetjih občutno poskočili, pa čeprav še zdaleč ne odražajo potencialnosti ženske delovne sile.

(bip)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 10.00 - 11.45 Televideo
 - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Pronto... Raffaella? - opoldanski spektakel
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 14.00 Pronto Raffaella? - zadnji poziv
 - 14.05 Gli esploratori - Il mondo di Quark
 - 15.00 Kronike
 - 15.30 Sola in vzgoja - Storia dell'incisione
 - 16.00 Cartoni magici
 - 16.50 Danes v parlamentu
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Jubileji športnikov z Giovannijem Paolom II.
 - 19.00 Italia sera - dogodki in osebnosti
 - 19.40 Almanah in vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik 1
 - 20.30 Film dossier - Brubaker
 - 22.00 Dnevnik
 - 22.05 Drugi del filma Brubaker
 - 24.00 Dnevnik 1 - Danes v parlamentu

- Drugi kanal**
- 10.00 - 11.45 Televideo
 - 12.00 Che fai, mangi?
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.30 La duchessa di Duke street TV film
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 14.35 - 16.00 Tandem
 - Risanke
 - 16.00 Povzetek nogometne tekme za evropski pokal

- 16.30 Sola in vzgoja - tehnologija materialov
- 17.00 - 18.30 Veditamoci sul due - glasba
- 17.35 Iz parlamenta
- 18.30 Športni dnevnik
- 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
- 19.45 Dnevnik 2
- 20.30 Mixer
- 21.50 Dnevnik 2 - večerne vesti
- 22.00 Politična tribuna - tiskovna konferenca PRI
- 23.00 Dnevnik 2 - sportsette ob koncu Dnevnik 2 - Zadnje vesti

- Tretji kanal**
- 11.45 - 13.00 Televideo
 - 15.00 Sola in vzgoja - visoka moda v Italiji od 1940 do 1980 leta
 - 15.30 Sola in vzgoja - sestavljalne in razstavljalne igre
 - 16.00 Evrovizija: kolesarstvo
 - 17.00 Bratje Karamazov - zgodovinska nadaljevanka
 - 17.55 Folkitalia
 - 18.25 Lorecchiochio - glasbena oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.30 Deželni program
 - 20.05 Sola in vzgoja - komunikacije v letu 2000
 - 20.30 Discoinverno '84
 - 21.30 Dnevnik 3
 - 22.05 La donna del giorno

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 8.50, 10.35, 16.50 TV v šoli
 - 17.55 Poročila
 - 18.00 Igrajmo se gledališče: Kateri vrag nas je gnal v to gledališče
 - 18.25 Severnoprimorski obzornik
 - 18.40 Čas, ki živi - Dan ko je umrla lipa
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik I.
 - 20.00 Tednik
 - 21.05 J. Prebble - K. Taylor: Borgijci, nadaljevanka
 - 22.00 Dnevnik II.
 - 22.15 Retrospektiva slovenske TV drame: Gluhi mož na meji

- Zagreb**
- 17.40 Poročila
 - 17.45 Smogovci - otroška nadalj.
 - 18.45 Golci z evropskih nogometnih igrišč
 - 19.00 Glasbena akademija vam predstavlja
 - 20.00 Panorama, politični magazin
 - 21.05 Berači in sinovi - dramsko humanistična serija

- Koper**
- 14.00 Odprta meja
 - Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednji prispevki:
 - BENEČIJA — Akcija »Pravijo, da me ni«.
 - TRST — Položaj šole za prevajalce
 - TRST — Zasedanje psihiatrov
 - GORICA — Raba slovenščine na občini
 - GRADIŠČE OB SOČI — Knjiga o vinu

- 17.00 TV poročila
- 17.05 TV šola - potovalčevi zapiski
- 17.30 Srečanje z jugoslovanskimi pevci
- 18.00 Slutnja - TV film
- 18.50 Risanke
- 19.00 Evrogo
- 19.30 Dnevnik - Stičišče
- 19.50 Z nami pred kamero
- 20.30 Rumpolova vrtnice - TV film
- 21.20 Turistični vodič - V sodelovanju s Kompasom - Hertz
- 21.30 Dnevnik - Vse danes
- 21.40 Videomix

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 Buongiorno Italia
 - 9.00 Una vita da vivere - nadalj.
 - 10.00 Zanimivosti
 - 10.30 Alice - TV film
 - 11.00 Rubrike
 - 11.40 Help! - glasbena igra
 - 12.15 Bis - nagradna igra - vodi Mike Bongiorno
 - 12.45 Il pranzo è servito - nagradna igra
 - 13.25 Sentieri - nadaljevanka
 - 12.45 General Hospital - TV film
 - 15.25 Una vita da vivere - nadalj.
 - 16.50 Hazzard - TV film
 - 18.00 L'albero delle mele - TV film
 - 18.30 Popcorn - glasbeni spektakel
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Ziz, Zag, kviz
 - 20.25 Superflash - nagradna igra
 - 23.00 I Jefferson - TV film
 - 23.30 Šport

- RETEQUATTRO**
- 8.30 Risanke
 - 9.00 Operazione sottoveste - TV film
 - 9.30 Flò - TV film
 - 10.00 Chico - TV film
 - 10.30 Fantasilandia - TV film
 - 11.30 I giorni di Bryan - TV film
 - 12.30 M'ama non m'ama - ponovitev
 - 13.30 Maria Maria - TV film
 - 14.00 Magia - TV film
 - 14.50 Il giardino dei Finzi Contini - film
 - 16.50 L'uomo ragno - risanke
 - 17.50 La famiglia Bradford - TV film
 - 18.50 Marron Glacé - TV film
 - 19.30 M'ama non m'ama - nagradna igra
 - 20.25 Film
 - 00.15 Šport: Ring

- ITALIA 1**
- 8.30 Arrivano le spose - TV film
 - 9.30 Ci troviamo in galleria - film
 - 11.30 Phyllis - TV film
 - 12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
 - 12.30 Strega per amore - TV film
 - 13.00 Bib, bum, bam
 - 14.00 Operazione ladro - TV film
 - 15.00 Harry 'O - TV film
 - 16.00 Bim bum bam
 - Risanke
 - Vita da strega - TV film

- 17.30 Una famiglia americana - TV film
- 17.30 Una famiglia americana - TV film
- 18.30 L'uomo da sei milioni di dollari, TV film
- 19.50 Il mio amico Arnold - TV film
- 20.25 Fico d'India - filmska komedija
- 22.30 Be Bop a Lula - glasbeni spektakel
- 23.30 Totò e Peppino a Berlino - filmska komedija
- 1.10 Šport: Nogomet

- TELEPADOVA**
- 13.00 Risanke
 - 14.00 Mama Linda - TV film
 - 15.00 Gli emigranti - nadaljevanka
 - 16.00 Peyton place - TV film
 - 17.00 Risanke
 - 19.00 L'incredibile Hulk - TV film
 - 20.00 Anche i ricchi piangono - TV film
 - 20.20 Italian Boys - film
 - 22.00 Charlie's angels - TV film
 - 23.00 Hawai squadra cinque zero - TV film
 - 24.00 Topi del deserto - film

- TRIVENETA**
- 10.30 Risanke
 - 11.00 TV film
 - 12.00 Risanke
 - 12.30 Horoskop
 - 12.40 L'ispettore Bluey - TV film
 - 13.30 Risanke
 - 14.30 Film
 - 16.00 Filmski program
 - 17.30 Yoghi - risanke
 - 20.30 Film
 - 22.00 Il soffio del diavolo - TV film
 - 22.30 Asta di tappeti orientali
 - 1.30 Horoskop
 - 1.45 Film
 - 3.00 Tutto motori

- TELEFRIULI**
- 13.30 Risanke
 - 14.00 Cara, cara - TV film
 - 15.30 L'aripa - film
 - 17.30 Firehouse squadra 23 - TV film
 - 18.00 Space games
 - 18.30 Risanke
 - 19.00 Cara, cara - TV film
 - 20.25 Film
 - 22.15 Goal, settimanale sportivo
 - 23.30 Il cammino della ricchezza, film

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 - 13.00 Popoldanski zbornik; Trim za vsakogar; 8.45 Glasbeni potpuri; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beleška; 12.00 Zdravniški nasveti; 12.15 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne; Pisani otroški svet; 14.30 Tja in nazaj; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba; lanski 15. mladinski pevski festival v Celju; 18.00 Četrtekova srečanja.

- RADIO KOPER (Slovenski program)**
- 6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - med glasbo: Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere - EP - Objave; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper - Objave - EP; 13.45 Utrinki iz zamejstva - dve tržaški ljudski prireditvi Ubaldia Vrabca - Objave - EP; 14.40 Zanimivosti, reportaže; 15.15 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik - Objave - EP; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Glasbeni umetniki; 18.00 Zaključek.

- RADIO KOPER (Italijanski program)**
- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Glasbena matineja; 7.50 Grand prix; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Leteči zmaj; 10.32 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.35 Popevka tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Leteči zmaj; 16.00 Jugoslavija - vse o počinicah; 18.00 Bazar jugoslovanske glasbe; 18.45 Manuel De Falla: L'amore stregone.

- RADIO 1**
- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Radijska priredba; 11.30 Vse o rocku; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Karavna; 13.28 Master - glasbena oddaja; 15.03 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Il Paginone; 18.05 Glasbena oddaja; 19.15 Verska oddaja; 19.25 Audiobox; 20.00 Mrtvaški ples; 22.00 Danes zvečer tvoj glas; 22.50 Iz parlamenta; 23.05 Telefonski poziv.

- RADIO 2**
- 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.00 Sola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Alla corte di Re Artusi - nadaljevanka; 9.10 Saj je samo igra; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Popoldanski spored; 18.32 Ure ob glasbi; 19.50 Sola in vzgoja; 20.10 Srečanje z melodramo; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

- LJUBLJANA**
- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Zname melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.15 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Z ansamblom Fantje treh dolin; 18.10 Jezikovni pogovori; 18.30 Brahmovi Madžarski plesi za klavir štirično (Aci Bertonec in Sunna Abram - klavir); 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Zeleni val; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer, Tone Parlič; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno. M. K. Rawlings; Mati iz Manturna; 23.15 Paleta popevke jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Dramatičen položaj v ladjedelnici

Brez novih naročil bo v prihodnjih mesecih delalo le 400 uslužbencev

Samo predstavniki dveh največjih strank, KD in KPI, so se udeležili večerajšnje skupščine delavcev v dopolnilni blagajni v trziški ladjedelnici, o dramatičnem položaju v katerem se nahaja podjetje. Medtem ko je krščansko demokracijo na skupščini predstavljala deželni svetovalec in deželni podtajnik Bruno Longo, sta bila v delegaciji KPI poleg deželnega tajnika stranke Rossettija še pokrajinski tajnik Renzo Redivo in Tullio Paiza, ki v deželnem okviru odgovarja za ladjedelništvo.

Položaj je danes ne le zaskrbljujoč, ampak naravnost dramatičen. Brez hitrih in učinkovitih ukrepov bo v ladjedelnici v prihodnjih treh, štirih mesecih lahko delalo le 400 delavcev, namesto dosedanjih 3.500. Ob takem položaju je nemogoče izvajati tudi rotacijo v dopolnilni blagajni.

Kje iskati vroke za dramatični položaj? Glede tega je bil Tullio Paiza zelo jassen, ko je dejal, da vlada ni opravila predvidenega nadzorstva nad izvajanjem dopolnilne blagajne, da družba Fincantieri dejansko že uresničuje načrt, ki ga je vlada zamrznila. Paiza je tudi zahteval odstop pred-

sednika družbe Fincantieri Basilica. Kritiziral je nadalje vlogo dežele pri reševanju tega vprašanja. V bistvu se je dežela omejila na vlogo pasivnega posredovalca. Komunisti zahtevajo tudi čimprejšnje sklic konference o državnih soudeležbah v ladjedelništvu.

Bolj umirjen v ocenah in izjavah je bil Bruno Longo. Dejal je, da je stanje res izjemno in da ga bo treba čimprej premostiti. Eden od načinov za izhod iz krize naj bi predstavljala poseben zakon za nudenje posebnih finančnih ugodnosti (kreditiranje) pomorskemu gospodarstvu. Prav preko finansiranja tega zakona, katerega osnutek je menda že v senatni zbornici, pa bi v Trziču dobili naročila za nove ladje. Longo je tudi dejal, da načrt struktuiranja ladjedelništva ne bi smel v takšni meri prizadeti ladjedelnic v Furlaniji - Julijski krajini. Longo je dejal tudi, da bi morali pred sklicem nove konference o ladjedelništvu točneje preveriti potek in uspeh dosedanjih pogajanj in si prizadevati za to, da novo srečanje ne bi bilo zgolj samemu sebi namen.

Škoda, da na skupščini ni bilo predstavnikov drugih strank, zlasti tistih

iz tako imenovanega socialističnega in laičnega tabora. Dokazale so malo poslušnosti za reševanje perečih gospodarskih vprašanj — ali pa se po tistem strinjajo z načrtom preureditve državnih ladjedelnic.

Skupščina članov potrošniške zadruga

Člani potrošniške zadruga, ki ima sedež v Trziču, se bodo v prihodnjih dneh zbrali na rednih skupščinah za odobritev proračuna za leto 1983 in določitev smernic delovanja v tekočem letu. Skupščine bodo v Trziču, Ronkah in Gorici. V Trziču bo skupščina jutri ob 18. uri v prostorih sindikata kovinarjev, v Ronkah, v ponedeljek ob 18. uri, v občinski sejni dvorani, v Gorici pa v sredo ob 18. uri, v prostorih delavskega krožka podjetja Safog.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
Al redentore, Ul. Fratelli Rosselli, tel. 723-40.

Pri ekološki akciji v Sovodnjah sodelovali predvsem učenci

V sovođenski občini so v soboto, na pobudo občinske uprave in v sodelovanju s kulturnimi in športnimi društvi uspešno opravili čiščenje okolja. Pri pobudi so se tokrat še posebej izkazali osnovnošolski otroci, ki so sodelovali bodisi v dopoldanskem času, organizirano in pod vodstvom učiteljev, bodisi popoldne, ko so se na zbirnih mestih oglašili v glavnem prostovoljci. V nekaj

urah so počistili robove ob cestah in marsikje pobrali smeti tudi na zasebnih zemljiščih. Pobuda je bila vsekakor koristna in vzgojna, pa tudi potrebna. V nekaj urah so otroci — povedati je treba tudi, da je bila udeležba odraslih občanov preskromna — pobrali za cel tovrnjak smeti.

(Na sliki: sovođenska mladina med čiščenjem poti na Malnišču).

Na skorajšnjem sejmu Espomego priznanja za zvestobo delu

Med nagrajenci tudi številni naši ljudje

V okviru obrobni prireditve ob letošnjem 14. sejmu Espomego bo v nedeljo, 29. t.m., s pričetkom ob 11. uri v kongresni dvorani goriskega razstavišča slovesno podeljevanje nagrad za zvestobo delu in gospodarskemu napredku. S tem želi trgovinska zbornica nagraditi upokojene ali še aktivne starejše delavce, ki so se v dolgih letih posebno izkazali pri delu. Skupno bodo podelili 35 nagrad aktivnim in upokojenim delavcem, podjetjem in kmetom ter obrtnikom.

Med aktivnimi odvisnimi delavci z najmanj 30 leti delovne dobe (od teh vsaj 15 let pri istem podjetju) bodo nagrado prejeli: Giuseppe Gri (Šlovenec - Off. Mecc. Goriziane), Gino Maraž (Gorica - Off. Mecc. Goriziane), Mario Gambin (Štarancan - Italcantieri), Nereo Zanghirella (Trzič - Ansaldo), Romano Marangon (Gorica - Off. Mecc. Goriziane), Maria Apostoli (Trzič - Italcantieri), Nicolò Gerin (Ronke - De Rosa), Emil Tomšič (Sovodnje - Vouk), Francesco Gnoato (Štarancan - Italcantieri), Iginio Oceri (Gorica - Safog), Raffaello Paronitti (Trzič - Brussi), Giorgio Bossi (Gradišče - Ansaldo), Viljem Fait (Sovodnje - Vouk), Guido Covaz (Trzič - Italcantieri), Diego Paganelli (Gorica - Safog), Walter Sgorbissa (Trzič - Ansaldo), Jožef Tomšič (So-

vodnje - Manif. Goriziana), Valentino Tossut (Štarancan - Italcantieri).

Enaki pogoji glede delovne dobe veljajo za upokojene, ki poleg tega ne smejo biti upokojeni več kot tri leta: Renato Pillon (Moša - Vouk), Bruno Florit (Štarancan - Italcantieri), Marsilio Tesolin (Gorica - Off. Mecc. Goriziane), Mario Leggiadri - Gallani (Gorica - Predilnice), Salvatore Tanzariello (Trzič - Italcantieri), Ennio Visintin (Trzič - Ansaldo), Radislav Jelen (Štarancan - Italcantieri).

Za več kot 50 let nepretrganega delovanja bosta nagradi gradbeni podjetji Medeat v Gorici in trgovinska družba De Rosa e figlio iz Ronke.

Med kmeti in obrtniki z najmanj 40 leti delovne dobe bodo prejeli nagrado: Ermanno Turel (Gorica - kmet), Mario Borsi (Gorica - kmet), Francesco Peressin (Krmin - kmet), Anton Klanjšček (Števerjan - kmet), Pietro Zampar (Fara - kmet), Romano Komavlj (Gorica - brivec), Arcangelo Zorzenon (Škocjan - kmet), in Italo Bassanese (Gradež - kmet).

● V pokrajinski sejni dvorani se bo danes ob 17. uri pričel strokovni seminar za pedagoge in vzgojitelje govorno in slušno prizadetih. Seminar

se bo nadaljeval tudi jutri, zaključil pa se bo v soboto.

Leva struja SSK o krizi v števerjanski občini

Prejeli smo s prošnjo za objavo. »V preteklih dneh je prišlo do srečanja med prijatelji Leve struje, na katerem smo obravnavali nastali položaj v števerjanski občini po odobritvi proračuna.

Glede na to, da se je pri proračunskem glasovanju šest svetovalcev SSK neodgovorno vzdržalo z namenom, da enomogočijo redno delovanje občinske uprave ter sprožijo postopek za komisarstvo upravo, izrekajo prijatelji Leve struje vso moralno in politično solidarnost županu Klanjščku, ki uživa tudi med volilci in v stranki vso podporo.

V tem smislu bodo naši predstavniki zahtevali v strankinem deželnem vodstvu, da se imenuje paritetna komisija, sestavljena iz vseh strankinih komponent z namenom, da se razčisti zadržanje svetovalcev, ki so se v bistvu oddaljili od strankinih smernic.

za Levo strujo SSK
Član deželnega tajništva SSK
Boris Gombač

V Gradišču

Predstavili so knjigo »Impariamo a bere bene«

Med različne pobude, ki jih že skoraj dvajset let uspešno uresničuje deželna enoteka La Serenissima v Gradežu, bodisi v lastni režiji, bodisi v sodelovanju z drugimi ustanovami sodijo tudi publikacije s področja vinogradništva in vinarstva.

Bogat seznam dosedanjih publikacij se je prav te dni podaljšal z novim naslovom. Enoteka La Serenissima je v sodelovanju z avtonomno turistično ustanovo poskrbela za izdajo zelo zanimive in koristne knjige izpod peresa priznanega strokovnjaka Marcella Pillona. »Impariamo a bere bene« — tak je naslov dela. Gre za nekakšno monografijo o vinu, posebej pa o vinih, ki jih pridelujejo v naši deželi.

Knjigo so predstavili občinstvu prejšnji petek, v prostorih enoteke. Prisoten je bil seveda avtor in najvišji predstavniki dveh ustanov, ki sta omogočili izid knjige.

Danes v Krminu lutke in film

V priredbi društva »Micron C« bo danes ob 16. uri v občinskem gledališču v Krminu lutkovna predstava za učence osnovnih šol. Gledališka skupina »Teatro in piedi« iz Vidma bo predstavila pravljico »Il malmaiale«. Na pobudo istega društva pa bo v

večernih urah, vedno v gledališču, zadnje delo iz filmskega ciklusa »E' il cinema va«. Na sporedu (ob 19. in 21. uri) bo avstralski film »Piknik a Hanging rock«.

MDA na Vipavskem in Tolminskem

V okrilju že tradicionalnih in znanih mladinskih delovnih akcij, bodo letos prispele v Vipavsko dolino in na Tolminsko mnoge brigade, skupaj nad 1.500 fantov in deklet iz vse Jugoslavije. Na Vipavskem bodo mladi sodelovali pri urejanju zemljišč in pri drugih delih za preobrazbo kmetijstva na tem območju. Brigade bodo imele svoje naselje na območju Nove Gorice.

razstave

V javnem večnamenskem socialnem centru v Ul. Baiamonti bodo danes ob 17. uri odprti razstavo obrtniških izdelkov. Na ogled bo do 30. aprila.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Pornorama Blue«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30—21.00 »Fanny e Alexander«.

Trzič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Chi vuole uccidere Miss Douglas?«
PRINCIPE 18.00—22.00 »Mi manda Picone«
COMUNALE 18.00—21.00 »Daniel«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Roparji izgubljenega zaklada«.
SVOBODA 18.30—20.30 »Bliskoviti tiger«.
DESKLE Zaprti.

POGREBI

Ob 11. uri Irene Cabas por. Kocić iz splošne bolnišnice; ob 12.30 Casimiro Fratti iz splošne bolnišnice.

ZAHVALA

Globoko ganjeni ob tolikih izrazih sožalja ob izgubi našega

Danila Ožbota

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami žalovali. Posebej se želimo zahvaliti g. župniku, pevcem, darovalcem cvetja in vsem, ki so dragega pokojnika pospremili na zadnji poti ali na katerikoli način počastili njegov spomin.

Zena Slavica, sin Ernesto in hči Tatjana z družinama.

Rupa, 12. aprila 1984

Na obisku novi predsednik novogoriške občinske skupščine

Na prijateljskem obisku v Gorici se je večeraj mudil novi predsednik novogoriške občinske skupščine Danilo Bašin. Spremljal ga je Zorko Debeljak, ki je, kakor znano, prevzel novo dolžnost v vodstvu Ljubljanske banke v Novi Gorici. V dopoldanskem času sta Bašin in Debeljak obiskala goriskega župana Scarana, predsednika trgovinske zbornice Lupierija in predsednika pokrajinske uprave Cumpeto. Slednji jih je sprejel skupaj s tremi odborniki, Bressanom, Gallarottijem in Spazapanom.

Včeraj je bila na obisku v sovođenski občini delegacija občinske skupščine škofje Loke. Pogovorili so se o programu kulturnih in drugih izmenjav v letošnjem letu med društvi z obeh krajev. V popoldanskem času so se predstavniki iz škofje Loke srečali še z organizatorji skupinskega pohoda Števerjan - Gonjače, ki bo tudi letos v okviru prvo-majskega slavlja.

(Na sliki: Zorko Debeljak in Danilo Bašin v pogovoru s predsednikom pokrajinske Cumpeto - Foto Visintin).

Prepir med sostanovalcema vzrok umora v Gradežu

Alkohol in prepri med bednima sostanovalcema sta po vsej verjetnosti vzroka umora, ki je v torek večer pretresel Gradež. Žrtev je 55-letni upokojeni ribič Silvano Boemo, v Gradežu znan pod vzdevkom Cucaracha. Umora je hudo osumljen 35-letni Giovanni Corbatta. Preiskovalci so namreč ugotovili, da je on v torek okrog 19. ure telefoniral orožnikom, da bi jih obvestil o »samomoru« Boema. V resnici pa ni šlo za samomor, saj so na vratu mrtvega Boema takoj opazili znake zadušitve, ki so neoporečno pričali o njegovi nasilni smrti.

Kako je prišlo do tragičnega prepira med Boemom in Corbattom, ki sta skupaj živela v stanovanju v Ul. Tasso 1, v poslopju bivšega doma za ostarele, ki ga je sedaj gradeška občina namenila osebam brez lastnega bivališča. Zdi se, da je Boemo nameraval izgnati iz stanovanja Corbatta. Slednji se namreč preživlja z občasnim delom in na druge, verjetno ne vedno zakonite načine. Poleg tega sta bila oba predana alkoholu, zaradi česar niso bili njeni odnosi najboljši.

V torek popoldne je začetku njunega prepira prisostvoval 47-letni Giselio Corbatta, ki sicer ni v nikakršni sorodstveni zvezi z domnevnim morilecem. Giselio Corbatta se je nato oddaljil, njegovemu odhodu

pa je sledil tragičen zaključek prepira. Giovannija Corbatta so aretirali pod obtožbo namernega umora in ga bo danes zaslišala namestnica državnega pravdnika Pavesejeva. Čeprav krivde ni priznal, je med policijskim zaslišanjem večkrat dal protislovne odgovore, ki so priveli do hude obtožbe. Danes popoldne bodo tudi napravili obdukcijo na truplu žrtve.

koncerti

Drevi ob 18. uri bo v Glasbeni šoli v Šempetru nastopila pianistka Jelka Klemenčič.

razna obvestila

Na krajevnem Radio Gorizia 1 bo drevi ob 18. uri pogovor o globalni zaščiti. Sodelovali bodo dr. Mirko Primozic, dr. Damjan Paulin, inž. Sergio Fornasir in inž. Egono Lodatti. Oddaja bo v živo, poslušalci bodo lahko dajali vprašanja po telefonu. Pogovor se bo nadaljeval čez teden dni, v četrtek, 19. aprila.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinski lekarna, Ul. sv. Mihaela tel. 210-74.

Seja glavnega odbora ZSKD v Saležu

Bližnji občni zbor ZSKD v središču pozornosti naših kulturnih društev

Sestanek glavnega odbora Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je bil v ponedeljek zvečer v prostorih kulturnega društva »Rdeča zvezda« v Saležu, je bil v pretežni meri posvečen pripravi na bližnji 25. občni zbor naše množične kulturne organizacije. Bila je to hkrati priložnost za pogovor o vseh odprtih vprašanjih prosvetno - kulturnega delovanja v našem mestu, bodisi tistih, ki bodo širše obravnavana na občnem zboru, kot takih, ki jih bo kazalo reševati sproti, ob konkretnem delu.

Goriški in tržaški tajnik ZSKD, Rudi Pavšič in Vojko Slavec, sta predstavnikom 28 navzočih društev in združenij nakazala osnutka svojih poročil, ki ju bodo udeleženci v pisni obliki prejeli na občnem zboru. Pavšič je problemsko razčlenil zlasti krizo ljubiteljske kulturne dejavnosti v središču Gorice, ki je tudi obetajoča ustanovitev knjižnice D. Feigla ni poživila v meri, kakršno so Goričani pričakovali. Opozoril je, da slabo delo ni le rezultat objektivnih težav, temveč zlasti pomanjkanja volje in navdušenja, tako na strani kulturnih delavcev, kot občinstva. Dotaknil se je tudi razmerja med društvi in ZSKD, ki je

prav tako daleč od tistega, ki bi si ga z obeh strani želeli, pa tudi nezadovoljivega informiranja o kulturni dejavnosti.

Vojko Slavec pa je za tržaško pokrajino osnutek svojega poročila razčlenil na nekatera podobna vprašanja: odnos med zvezo in društvi, prireditve ZSKD, programi dela zveze in društev, sodelovanje društev vseh treh pokrajin naše dežele, zborovska dejav-

nost, kriza v nekaterih večjih društvih in vprašanje mladinskega udejstvovanja v kulturi.

Po tej najboljše točki dnevnega reda so udeleženci razpravljali še o podelitvi nagrad ZSKD in o poletnih prireditvah, za katere so sveži predlogi predsedstva ZSKD naleteli na precejšnje zanimanje in odobravanje in o katerih bomo podrobneje še poročali.

Iz naše preteklosti

Časopis Naš glas je v številki iz septembra leta 1926 objavil med raznimi članki o delovanju društev tudi članek o mladinski dejavnosti na Tržaškem. Članek je brez dvoma zanimiv in ga zato objavljamo.

Mladinska društva in njih delovanje

Po občnem zboru Zveze mladinskih društev je zavel v vseh njenih članicah nov duh, do katerega je mnogo pripomogla pridobitev svežih sil. Od obstoječih društev moramo v tej štirimesečni dobi zabeležiti začasno prenehanje delovanja M. D. »Gaj«, v Banah radi preoblike poljskega dela in M. D. »Višava« radi pomanjkanja društvene gibalnosti. V zadnjih dneh pa je društvo dobilo prostor in hiti danes, da pridobi na izgubljenem času. Najstarejše mladinsko društvo M. D. »Prosveta« v Trstu, je še vedno eno najagilnejših članic. Vse članstvo brez izjeme se udeležuje v tem ali onem odseku, kot napredek je zaznamovati oživitev mandolinistične skupine, ki je počivala skozi celo leto, in višino nogometnega odseka, ki je poleg tega, da je društvo pridobil veliko število novega članstva, tudi pribral tržaško nogometno prvenstvo. Nikakor ne zaostajajo v delovanju vsa ostala mladinska društva v tržaškem mestu. Ne bom navajal tu podrobneje delovanje teh članic, zadostuje le omeniti, da je z majhnimi izjemami sliko tistemu M. D. P. Trst. Marsikatera članica je tekom tega časa morala preživljati krizo, ki je začasno oslabila delovanje društva; ustroju mladinskih organizacij,

neupogljiv volji in vztrajnosti članstva ter hitri pomoči Zveze gre zasluga, da je nazadovanje v delu bilo le trenutno in da so se članice na mah okrepile in pričele z delom s podvojeno močjo.

Z mestnimi članicami tekmujejo v delu one v okolici in na deželi. Omembe vredno je M. D. »Zarja« v Bazovici, ki je uvedlo kulturne večere, na katerih se čitajo in recitirajo dela naših pisateljev in pesnikov. Na teh večerih, ki se vsrjšo enkrat mesečno, se članstvo seznanja z našo književnostjo, spoznava naše mislece in njih dela. Društvo je uvedlo tudi hranilni odsek, kateremu zapu članstvo denar, ki bi ga v drugačnem slučaju poneslo v krčme ali slaščičarne. Toliko kulturne večere kakor hranilne odseke, so pričele uvajati oziroma ustanavljati tudi ostale članice.

Tekom te dobe se je ustanovilo M. D. »Ladja« na Kontovelu. M. D. »Kovčič« v Sv. Križu in M. D. »Kres« v Štorjah. V zadnjih 2 mesecih je oblast razpustila M. D. »Kovčič« v Sv. Križu in M. D. »Jadrane« v Dekanih.

To bi bila kratka in površna slika o delovanju mladinskih organizacij. Mladina se je trdo oklenila svojih organizacij in želi v njih najti vse tisto, kar je zamenjalo iskalo drugod, zato hoče, da se širijo in prospevajo.

—or.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

114.

Prav rad je poslušal, ko mu je Zanni pripovedoval o svojih ljubezenskih izkušnjah z učiteljicami, u-radnicami, z dekletki po gostilnah in povsod drugod, kjer so ženske pomagale državi z obvestili. Čeprav službeni kodeksi ni odobral spolnih zvez med sodelujočimi, ga je Losanna prej k temu vzpodbujal kot karal. Rekel mu je:

»Zanni, morda je tvoje orodje, s katerim odpiráš vrata blaženosti, edino plačilo ženskam za delo za našo stvar. Zato je prav, da ne pozabiš biti hvaležen!«

Zanni mu je smeje rekel:

»Veste, kaj je res? Tista, ki da hitro, da dvakrat in tudi dobi dvakrat...«

Nenehno ga je opozarjal, naj se ne loteva Slovenk. Zabičal mu je, da so barbarska dekleta nevarna, ker imajo preveč živalske sle. Razočaral bi ga, mu je dejal, če bi se v kakšno zaljubil in se z njo poročil, kot je to storilo precej neznačajnežev iz vrst vojske in karabinjerjev. Kri ni voda in ni prav, da se meša, je menil.

Losanna ga je peljal v sprejemnico in naročil gospodinji, da mu postreže z vsem, kar premore njegova shramba. S pršutom, kaviarjem, sirom, kavo...

»Kaj pa vas je prineslo, moj vrli fant?«

Poročnik je hotel biti skrivnostni.

»Se spomnite, kako ste nekoč položili prst na zemljevid in ga odmaknili? Ne vem, kje in kam, saj čisto polagate prste...«

»Zdaj se spominjam! Položil sem prst na vas Trdnjavo nad reko.«

»Da, Trdnjava nad reko, gospod inšpektor. Končno sem jih odkril. Vaše predvidevanje je bilo genialno. Tam je leglo odpora. Čudim se vam. Ne poznam človeka, ki bi tako precizno gledal v prihodnost!«

Losanna je bil polaskan, kadar se je Zanni navduševal nad njim kot hvaležen učenec nad učiteljem. Bil je politični stremuh in je nenehno težil po priznanjih, ker ni bil nikoli dovolj prepričan o sebi in ni vedel, ali se je dovolj naglo prilagodil. V njegovi službi so bile namreč pohvale zelo redke. Tu so tehtale besede, v pisarnah je vladalo nezaupanje, zasluge za uspehe pa so si vedno prilaskali najvišji.

»No, umirite se, pa mi povejte, kaj ste odkrili!« je dejal Losanna, sedel v fotelj in si prižgal cigareto.

»Odkril sem, kar sem iskal deset let. Stari kanal za prehod čez mejo! To ne pomeni dosti, a sem kljub temu zadovoljen, da smo iskali v pravi smeri, tam, kamor ste vi pred desetimi leti položili prst. Tista vas sodeluje z uporniki! Glavni v vasi pa so stari Bečan, mož, ki smo mu vzeli gostilno, in njegovi sinovi. Tam se oglašajo tudi tujci, katerih imen še nismo ugotovili!«

Losanni so se oči volčje zalesketale.

»Zgazili jih bomo kot nadležen mrčes! V prvih polmernih dneh!« Povedal je, kakšen načrt ima vojska.

Zanni ga je pazljivo poslušal in se naposled vrnil k bistvu svojega poročila: »Še nekaj sem vam pozabil povedati! Bečanov Karlo, tisti, ki sem ga premlatil, preden je odšel pred sodišče, se pojavlja doma oboro-

žen, prav tako njegov brat Frane, ki jo je pobrisal čez mejo. Prihaja pa še nekdo, ki mora biti eden višjih!«

Losanna je vstal, si dal roke na hrbet in začel hoditi po sobi. Vedel je, da je poročnik prišel po nasvet, ker pa je bil fant nagel in zaletav, se je zbal zanj. Posvaril ga je:

»Strpni bodite, poročnik! Ne smemo se prenačrtati! Če ste jih že omrežili, se pazite zlasti uporniškega Karla! Zalitev, kakršne je bil deležen, se ne pozabi. Si videli njegove oči? Ta bo svoje račune poravnal s krvjo! Ni se bati blebetečev, ki hujskajo druge in stisnejo rep med noge, brž ko se čutijo ogrožene, temveč takih. Velika napaka je, da ga takrat nismo ugonobili. Se danes bi staval, da je prišel nazaj z nalogo, delovati proti nam!«

Zanni je priklimal:

»Res škoda! Če ga nismo takrat, ga bomo pa sedaj!«

»Seveda ga bomo! Vendar ne tako zlahka, kot bi ga bili takrat, ko smo ga imeli v rokah. Veste, kaj vam predlagam, poročnik? Na vseh koncih mu nastavimo zanke! In ni hudič, da se ne bi ujel! Na dva kraja ga bo vleklo: domov, ker bo lačen, in k dekletu, ker bo osamljen. Poleg tega lahko napletemo, da bo prišel tja, kamor si bomo želeli! Aretirali mu bomo očeta, pa bo prišel domov vprašat, kako je bilo z njim. In tudi če aretiramo njegovo dekle, bo prišel povprašat! Past mu lahko nastavimo v mlinu ob jezu. Pa še ena možnost je: da ga naš vdani in neprecenljivi davkar Chiuco, ki se še vedno v miru giblje na tem nevarnem terenu, zasledi in likvidira...«

»Hvala, gospod inšpektor! Mi karabinjerji se bomo potrudili, da izvedemo vaše zamisli! Jaz bi bil najsrečnejši človek, če bi vam tega Karla in njegove brate prignal vkovane v verige!«

Ob 30-letnici TFK »Košir«

Filatelistična razstava kot sprehod po zgodovini primorskih krajev

Marsikdo misli, da so filatelistične razstave zanimive le za ožji krog zbirateljev in da so na takih razstavah na ogled samo razne zbirke znamk. Prav filatelistična razstava, ki je odprta ta teden v tržaškem Kulturnem domu in jo je priredil ob svoji 30-letnici tržaški filatelistični klub »Košir« pa kaže, da so lahko tudi take prireditve zanimive za širšo publiko, in da lahko vsakdo najde na njih kaj zanimivega zase. Tak je bil tudi vtis, ki so ga imeli na tržaški razstavi številni obiskovalci, saj so se mnogi po prvem bežnem ogledu vrnili, da si bolj natančno in v miru ogledajo tiste eksponate, ki so jih bolj zanimali.

Kako pa je razstava razčlenjena? Najprej gre poudariti, da filatelistična razstava v Kulturnem domu ni izredno obsežna, vendar je raznolika in bogata. Če govorimo o zbirkah znamk, potem je treba najprej ločiti zbirke po državah od tematskih zbirk. Evgen Dobrila in Ado Labornik recimo razstavljata vsak svojo zbirko Jugoslavije in Avstrije od leta 1945 do sredine šestdesetih let. Prav med prvimi povojnimi znamkami najdemo v obeh zbirkah nekaj dragocenih in redkih znamk. Tematske zbirke pa so po eni strani manj sistematične, zato pa bolj pisane, zanimive in osebnostne. Na razstavi so na primer zbirke o šahu in o narodnih nošah (Ločniškar), o mednarodnem skavtizmu (Tuta) in o gorah (Suhadole). Med gosti iz Slove-

nije razstavljata na tematiko Janko Fili iz Nove Gorice (cona B bivšega STO) in Julij Cergol iz Kopra (Jugoslavica), to so znamke raznih držav o Jugoslaviji. Posebej moramo še omeniti kratke, samo nekaj listov obsegajoče mini-zbirke članov mladinskega odseka filatelističnega kluba »Košir«, ki razstavljajo vsak na svojo temo: metulji (Nataša Samsa), osebnosti (Elena Smotlak), vodnjaki in gradovi (Petra Jereb), iz sveta glasbe (Marjanka Ban), zimске olimpijske igre (Miran Pisani), rože (Majla Ozbič), božič (Matija Armani) in psi in mačke (Valentina Job). Treba je priznati, da so se vsi mladi filatelisti zelo potrudili in so za vse razstavljene znamke zbrali vrsto koristnih in poučnih podatkov. Prav ti podatki in ilustracija z znamko pa so zanimivi ne samo za mlade zbiratelje, saj so se ob njihovih vitrinah dalj časa ustavljali tudi vsi odrasli obiskovalci. Mladini prav posebno ugaja tudi zbirka Disney, v kateri so predstavljene razne serije znamk iz mnogih držav z reprodukcijami slik iz znanih Disneyevih filmov. Morda še bolj zanimiva pa je obsežna zbirka starih razglednic, s katero se je predstavil tržaški publikli filatelist in zbiratelj starih dokumentov dr. Fran Juriševič. Ta zbirka je za vso slovensko publiko res dragocena, saj je Juriševič med svojimi številnimi poštnimi dokumenti izbral in predstavil nekaj najvažnejših

ekspонатov iz naše preteklosti in polpretekle zgodovine. Mislimo na graditev in požig Narodnega doma v Trstu, na močno sokolsko gibanje v začetku stoletja, na tržaške narodne noše, na ricmanjsko afero prav tako v začetku stoletja, na stare razglednice naših krajev, na potujčevanje imen teh krajev itd. Vse to se kot v filmu lepo predstavi pozornemu obiskovalcu in tudi res je Juriševičeva zbirka pritegnila veliko pozornost. Poleg njega pa se je prvič predstavil tržaški javnosti Filip Fischer z vrsto svojih panoramskih razglednic tržaških in drugih znanih krajev ob koncu prejšnjega in v začetku tega stoletja.

Prav ob koncu tega kratkega sprehoda po razstavnem prostoru, ki je v foyerju balkona v Kulturnem domu, pa ne moremo mimo pisane stene, kjer je razstavljenih okrog 200 risb vseh velikosti in z najrazličnejšimi risarskimi tehnikami. Mlade učence in dijake je treba res pohvaliti, da so pokazali s svojimi izdelki dobro pripravljenost in veliko domišljije. V nedeljo ob 12. uri bo zanje v Kulturnem domu nagajevanje in podeljevanje priznanj. Tiste, ki bi želeli videti filatelistično razstavo obveščamo, da bo odprta še do nedelje, vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 20. ure, in si jo je po mnenju mnogih res vredno ogledati.

IGOR TUTA

Sinoči v prvih polfinalnih srečanjih v treh evropskih nogometnih pokalih

Roma izgubila, Juventus izenačil, Hajduk zmagal

POKAL PRVAKOV

Dundee U. — Roma 2:0 (0:0)
STRELCA: v 49. min. Dodds, v 62. min. Stark.

DUNDEE UNITED: McAlpine, Stark, Maltas, Gough, Hegarty, Narey, Bannon, Milne, Kirkwood, Sturrock (od 75. min. Coyne), Dodds.
ROMA: Tancredi, Oddi, Righetti, Nela, Di Bartolomei, Maldera, Conti, Cerezo, Pruzzo, Chierico, Graziani.

SODNIK: Kirschen (NDR)
GLEDALCEV: 22.000

DUNDEE — Koliko pomeni Falcao za igro rimske enajsterice, je bilo jasno v sinočnji polfinalni tekmi za pokal prvakov na škotskem. Rimski nogometaši so sicer v prvem polčasu še vzdržali vrtoglavi ritm domačih nogometašev, v nadaljevanju pa so bili povsem brez moči in so tudi zaslužen izgubili z dvema zadetkoma razlike. Poraz bi bil lahko še hujiši ko bi ne Škotje zamudili nekaj zelo ugodnih priložnosti.

Za rimsko moštvo so bile kar ugodne predvsem začetne minute v drugem polčasu, ko je tudi Dundee United dosegel oba zadetka. Najprej je Tancredi premagal Dodds, nato pa še z močnim strelom od daleč Stark.

Odtelej so Škotje začeli s pravim navalom na Tancredijeve vrata. Rimski nogometaši so predvsem popustili na sredini igrišča, kjer je povsem odpovedal Cerezo. Od Rimljanov je v glavnem zadovoljil le Chierico

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Manchester U. — Juventus 1:1 (1:1)

STRELCA: v 15. min. Hogg (avtogol), v 35. min. Davies.
MANCHESTER UNITED: Bailey, Duxbury, Albiston, McGrath, Moran, Hogg, Graham, Moses, Stapleton, Whiteside, Gidman (od 10. min. Davies).

JUVENTUS: Tacconi, Gentile, Cabrini, Bonini, Brio, Scirea, Prandelli, Tardelli, Rossi, Platini, Boniek.

SODNIK: Keizer (Nizozemska).
GLEDALCEV: 60.000.

MANCHESTER — Juventus si je na težkem terenu v Manchesteru priboril v prvi polfinalni tekmi dokaj ugoden rezultat. Turinčani so namreč nevarne angleške nogometaše, ki pa so nastopili v dokaj okrnjeni postavi (odsotnost Robsona in Wilkina pa se je še kako poznala), prisilili na delitev točk.

Juventus je celo prvi povedel, in to

v 15. min., ko je Rossi silovito streljal proti nasprotnikovim vratom, žog pa je preusmeril branilec Hogg, ki je tako tudi ugnal svojega vratarja.

Kljub temu pa se Angleži niso potrtli, zanosno so se vrgli v protinapad in svoj trud kronali z zadetkom, ki ga je dosegel Davies, ki je že v 10. minuti zamenjal poškodovanega Gidmana.

V drugem polčasu so Angleži v glavnem napadali. Igra je bila občasno tudi zelo ostra, pa tudi temperamentni angleški gledalci so se zopet »proslavili« s svojim nešportnim vedenjem

Juventusu je v ostalih minutah uspelo, čeprav s težavo, zadržati napade domačinov in tako izboriti nedoločen izid.

POKAL UEFA

Hajduk — Tottenham 2:1 (0:1)
STRELCI: Falco v 18. min., Gudelj v 66. min., Pešič v 77. min.

HAJDUK: Simović, Cukrov, Miljuš, Gudelj, Jerolimov, Rožić, Vulić, Šković, Zo. Vujović (Prekazi), Čelić, Pešič.

TOTTENHAM: Parks, Houghton, Thomas, Roberts, Miller, Perryman, Hazard, Archibald, Falco, Mabbutt (Crooke), Galvin.

TAKO VČERAJ V EVROPSKIH POKALIH

Pokal prvakov	
● Dundee United (Škotska) — ROMA (It.)	2:0
● Liverpool (Angl.) — Dinamo Bukarešta (Rom.)	1:0
Pokal pokalnih prvakov	
● Manchester United (Angl.) — JUVENTUS (It.)	1:1
● Porto (Port.) — Aberdeen (Škot.)	1:0

Pokal UEFA	
● HAJDUK (Jug.) — Tottenham (Angl.)	2:1
● Nottingham Forest (Angl.) — Anderlecht (Bel.)	2:0
Tako po TV	
DANES	
RAI 2 ob 16.00: posnetek srečanja Manchester United - Juventus	
TV Koper ob 17.30: posnetek srečanja Hajduk - Tottenham	

SODNIK: Würtz (Francija)

Srečanje se je začelo s stalnimi napadi Hajduka, ki pa si ni ustvaril nobene priložnosti za zadetek. Angleži so igrali mirno in z občasnimi napadi ogrožali precej nezanesljivo splitsko obrambo. Po enem izmed takih napadov so tudi povedli, ko je najprej Gudelj nepotrebno igral z roko v kazenskem prostoru, Simović je uspel braniti strel Archibalda z bele točke, vendar je potem Cukrov napravil napako in dovolil Falcu, da doseže vodeči gol za Angleže. Hajduk je imel edino priložnost za izenačenje v 21. minuti, ko je Vujović zadel vratnico.

Po голу in prvih dvajset minut drugega polčasa je Tottenham z lahkoto zaustavljal napade domačinov in povsem dominiral na igrišču. Ko je Hajduk v 66. minuti nepričakovano izenačil, se je igra razživela, Hajduk je prevzel pobudo in kmalu tudi povedel z golom Pešiča. Do konca tekme si je Hajduk ustvaril še nekaj izrednih priložnosti za povečanje vodstva, vendar so bili hajdukovci pri streljih premalo natančni in so tako zapravili ugodno priložnost, da bi mirno potovali na povratno srečanje v Anglijo.

DANES IN JUTRI NA KANINU

V konkurenci tudi Franko in Križaj

Čeprav je smučarska sezona že mimo, bosta danes in jutri na Kaninu mednarodni FIS tekmovanji v slalomu in veleslalomu. Nastopili bodo tekmovalci A in B reprezentance Jugoslavije (Franko, Križaj, Strel in drugi) in smučarji iz B reprezentance Italije in Avstrije, to je mlajših atletov, ki se potegujejo, da bi vstopili v krog najboljših. To bo že tretja takšna prireditev, ki jo organizira smučarsko društvo Kanin iz Bovca.

● **KOŠARKA — ITALIJANSKI POKAL.** Izida: Bancoroma - Granarolo 88:87; Jollycolombani - Indesit 96:81. Kvalificirana: Granarolo in Indesit.

kratke vesti - kratke vesti

Jugoslovanski pokal

V včerajšnjih četrtfinalnih tekmah jugoslovanskega nogometnega pokala so dosegli naslednje izide:
Dinamo (Z) - Radnički Niš 2:0
Rijeka - Crvena zvezda 1:4
Metalac - GOŠK Jug 1:0
Sarajevo - Hajduk 18. 4.

Srednjeevropski pokal

V včerajšnjem predzadnjem kolu srednjeevropskega nogometnega pokala je Priština doma premagala českoslovaško moštvo Union z 2:1 in tako ohranila prvo mesto na lestvici.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je glede na

izgrede med prvotigaško tekmo Catania - Lazio »izključila« igrišče Catania še za tri kola, ni pa sprejela poziva Lazia, da bi tekmo osvojil brez boja. V A ligi so izključeni za eno kolo: Manfredonia (Lazio), Pin (Fiorentina) in Iorio (Verona).

V B ligi pa je med drugim izključen za eno kolo tudi nogometaš Tristine Vaillati.

Športni jubilej

RIM — Danes bo na olimpijskem stadionu v Rimu velika slovesnost ob športnem jubileju. Nastopili bodo športniki svetovnega slovesa. Papež Janez Pavel II. bo nato imel mašo in prečital bo športnikom tudi spomenico.

komentar trenerja andreja žagarja

Tudi v Budriu nam bo pomoč navijačev še kako dragocena

Do konca prvenstva so ostala samo še tri kola. Vrh lestvice je že formiran, saj sta si Maltini in Stefanec prvo in drugo mesto že priborila.

Za nas se je sedaj pojavila nova nevarnost. Če bi namreč bocenska Fiamma še izgubila kakšno tekmo in bi se izenačila po točkah z nami in Castelfrancom, bi iz »play-offa« izpadli mi zaradi medsebojnih srečanj s Fiammo. Torej nas ne lovi samo Castelfranco, moramo istočasno paziti tudi na Fiammo. Veliko dilem bo jasnih v nedeljo, ko bosta znana rezultata tekem Fulgor Forl - Castelfranco in Budrio - Jadran.

V primeru poraza Castelfranca in naše zmage, namreč tudi prej omenjena kombinacija odpade in smo mi že v »play-offu«, če seveda predpostavimo, da z ekipo Monkey's ne prihaja v poštev nič drugega kot zmag.

V nedeljo ob 11. uri dopoldne se bomo torej srečali v zelo pomembni tekmi z ekipo Budrio. Za nas bo pomembno to srečanje za »play-off«, zanje pa za obstanek v ligi.

V Trstu smo slavili mi z 88:70, toda rezultat lahko zavede. Tekma je narameč potekala precej bolj izenačeno. Začeli smo dobro, saj smo že v peti minuti vodili z 10:2, toda gostje se niso predali in v 10. minuti celo povedli z 18:17, v 18. minuti pa vodili s 35:31. Do polčasa smo uspeli rezultat obrniti v našo korist in to z 41:38.

Tudi drugi del je potekal izenačeno vse do 9. minute, ko smo »ušli« na 66:54, ter potem ko konca uspeli razliko še povečati.

Budrio je ekipa, ki je bolj nevarna iz zunanjih pozicij kot pod košem. V preciznosti izstopa igralce štev. 10 Piazzi, dobro pa mu asistira tudi krilo Tubertini štev. 16. Za zmago bo potrebno odigrati giblivo »3-2 cono«, ki bi njihovim zunanjim igralcem preprečila neoviran met ter z dobrim skokom poskrbela za protinapade. V poštev prihaja tudi kombinirana obramba »1-4«, ko bi njihovo številko 10 pokrivali »mož-moža«, ostali štirje pa bi igrali cono.

V ciklusu priprav smo v sredo v Domžalah odigrali trening tekmo z domačo ekipo, ki vodi v slovenski ligi, poleg močnega nasprotnika so tudi tla v dvorani podobna tistim v Budriu.

Odbor športnega združenja Jadran organizira v Budrio tudi izlet za navijače, in tako igralci kot tudi jaz upam, da bomo imeli v tej za nas tako pomembni tekmi izdatno pomoč.

TAKO V TRSTU

Jadran — Budrio 88:70 (41:38)

JADRAN: Žerjal 4, Klavdij Starc 24 (8:12), Ban 13 (1:1), Vitez 35 (15:23), Rauber, Daneu 7 (1:1), Guščič 4, Sosič 1 (1:2), Vremec, Ivo Starc.

BUDRIO BE. CA.: Quaiotto 1 (1:3), Gnudi 2, Gasparri 15 (5:11), Piazzi 26 (4:7), Pariali, Righini, Gherardi 2, Branchini 4, Salsini 8 (4:5), Tubertini 12 (2:3).

SODNIKA: Pascotto (Portogruaro) in Stefanello (Mestre).

ob robu naših nogometnih igrišč

I. Strnad: »Ne pomnim tako slabe sezone«

Med našimi nogometaši se je v nedeljo postavil v ospredje Ivo Strnad, ki je proti S. Anni v prvenstveni tekmi 3. AL dosegel kar tri gole, tako da ima tudi največ zaslug za nedeljsko zmago Brega, Ivo Strnad gotovo ni potreben predstavitev, saj je v nogometnih krogih zelo poznan.

»Ivo je to prvič, da si dosegel tri gole?«

»Letos je prvič, vseeno pa sem že v prejšnjih sezonah večkrat dosegel tri oziroma že štiri gole v prvenstveni tekmi.«

»Po slabem začetku Breg igra sedaj mnogo bolje. Kako je prišlo do tega sicer poznega prepoveda ekipe?«

»V začetku smo mislili, da bo prvenstvo mnogo lažje in zato smo igrali preveč sproščeno in morda tudi nezbrano. Dolga serija negativnih izidov pa nam je narekovala, da moramo menjati sistem igre. V prvi vrsti

smo začeli igrati z večjo skromnostjo, vendar zagrizeno in odločno ter seveda rezultati niso izostali.«

»Si v začetku prvenstva pričakoval kaj več od ekipe?«

»Nedvomno, prepričan sem bil, da bomo v letošnjem prvenstvu dosegli mnogo več. Gotovo na napredovanje nisem nikoli računal ker nimamo tako kompetitivne ekipe. Prepričan pa sem bil, da se bomo uvrstili v zgornjo polovico lestvice, recimo na peto mesto. Ko smo ugotovili, da tega ne bomo dosegli, smo se končno prebudili. Biti na repu lestvice najnižje lige je res sramotno in žalostno.«

»V nedeljo si gledal tekmo 2. AL Op. Supercassé - Kras. Kaj meniš o tem srečanju?«

»Od samega začetka je bilo takoj razvidno, da sta ekipi precej nerovni, kar je bilo tudi razumljivo, saj je bil končni izid zelo pomemben

za obe ekipi. Zato igra ni bila najboljša in tudi lepih akcij ni bilo. Kras je zmagal, ker je izkoristil dve napaki domačinov, ki pa so dosegli res lep gol. Kar sem torej videl v nedeljo na Opcinah, so bili le goli, preveč je bilo živčnosti na igrišču in malo jasnih idej.«

»V letošnji sezoni našim ekipam ne gre najbolje. Kaj meniš?«

»Na splošno lahko rečem, da se je stanje precej poslabšalo. Izven Zarje mislim, da nobena od naših ekip ni dosegla zastavljenih ciljev. Tudi Bazovci so v tem končnem delu prvenstva precej popustili in s tem skoraj »pokvarili« vse to, kar so napravili v prvem delu prvenstva. Vsekakor, odkar pomnim, oziroma igrar, mislim, da je letošnja nogometna sezona daleč najslabša za naše enajsterice.«

BRUNO RUPEL

Ženska odbojcarska interliga v Gorici

Sovodenjke trikrat uspešne

V organizaciji društva Dom Agorest je bilo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici redno kolo ženske interlige. Poleg domačink so na turnirju nastopale še ekipe iz Sovodenj, goriske Olympie ter tržaškega Bora.

IZIDI

Sovodnje - Dom Agorest 2:1 (14:16, 15:10, 15:9); Sovodnje - Olympia 2:0 (15:10, 15:12); Dom Agorest - Olympia 2:0 (15:2, 15:8); Sovodnje - Bor 2:0 (15:11, 15:11); Olympia - Bor 2:0 (15:5, 15:9).

Postave posameznih ekip:

DOM AGOREST: Zavadlal, Humar, Degrassi, Roner, Mulić, Kocjančič, S. in V. Primožič, Orel, Plet.

SOVODNJE: Vižintin, I. in C. Cočič, Juren, A. in D. Devetak, Ferlečič, Klančič, Florenin, K. in B. Lovisutti.

OLYMPIA: Feri, Vrtovec, Vetrh,

Pavio, Scrazzolo, Maraž, Bensa, Kosič.

BOR: Centazzo, Knez, Sancin, Supperina, Vesel, Stopar, Železnik, C. in S. Pernarčič, Reggente.

SODNIKI: Aleksander Corva, Stefan Cotič, Vili Prinčič.

Vili Prinčič

V prijateljski nogometni tekmi

Danes Koper-Kras

Danes ob 17. uri se bosta v Kopru v prijateljski nogometni tekmi pomerila domača ekipa Kopa in Kras. Za krasovce bo srečanje še kako koristno pred nadaljnjim delom 2. amaterske lige. Obenem pa bo tekma tudi priložnost za popestritev prijateljskih stikov med obema društvoma. (Z. S.)

Nadaljuje se zelo pestra sezona TPK Sirena

Arjana in Lorenzo Bogatec v ospredju

»Pokal pomladi 84«

V nedeljo se je v Kopru končal jadrni miting za »Pokal pomladi 84« v organizaciji tamkajšnjega JK Jadro. Miting je obsegal štiri regate, na katerih je sodelovalo 65 posadk v razredih »optimist«, »evropa« in »420«.

Jadralci TPK Sirena so se mitinga udeležili v razredih »optimist« in »evropa«. Na skupni končni lestvici so se Sirenini jadralci v razredu »optimist« uvrstili proti koncu lestvice. Najbolje so se v razredih »optimist« in »420« izkazali Jugoslovani.

V razredu »evropa« pa je kadetinja TPK Sirena Arjana Bogatec, ki je bila na vseh štirih regatah vseskozi na dobrih pozicijah, zasedla na končni lestvici odlično prvo mesto, s čimer je osvojila pokal Pomladi 84 v razredu »evropa«.

Končni vrstni red v vseh razredih »Optimist«: 1. Antonaz (JK Jadro Koper), 2. Matijević (JK Mornar Pulj), 3. Deržek (JK Jadro Koper).
»Evropa«: 1. Arjana Bogatec (TPK Sirena), 2. Robert Radola, 3. Bruno Orlič (oba JK Uljanik Pulj).

»420«: 1. Hajdinjak - Borštnar, 2. Antončič - Verčon in 3. Kocjančič - Logar. (A. D.)

Regate v Anziu

Od srede, 4. aprila, pa do nedelje, 8. aprila, so se v Anziu odvijale izločilne regate v razredu »FINN« za vstop na olimpijske igre, ki se bodo odvijale maja v Los Angelesu.

Selekcijskih regat se je na povabilo Italijanske jadrne federacije udeležil tudi Sirenin jadralca Lorenzo Bogatec.

Lorenzo Bogatec je na regatah sodeloval z novo jadrnico razreda »FINN«,

ki jo je TPK Sirena komaj kupil. Pred to veliko preizkušnjo pa je Bogatec jadrnil s »Finnom«, ki mu jo je dala na razpolago Italijanska jadrna zveza.

Selekcijskih regat se je udeležilo 93 posadk iz vsega sveta. Konkurenca je bila izredno huda. Vremenski pogoji so bili tudi težki in vseskozi je pihal močan veter. Na sporedu so bile štiri regate: vsak dan po ena. Jadralci so morali objadrti olimpijski trikotnik, ki je obsegal 12 morskih milj. Na prvi regati je Bogatec zasedel 70., na drugi 57., na tretji 68. in na četrti 54. mesto. Na končni skupni lestvici se je uvrstil na 65. mesto. Pri zadnji regati je jadrnil vseskozi v 21. poziciji. Močnejši jadralci pa so ga prehiteli v zadnjem delu trikotnika, ki zahteva jadrnanje proti vetru.

(A. D.)

Združena odbojbarska ekipa Meblo sklenila svojo poskusno prvenstveno sezono

Logar: »Za boljši uspeh več truda«

Aleksander Logar je prevzel vodenje ekipe Meblo ob koncu prvega dela prvenstva in jo potem vodil v vseh tekmah v skupini za napredovanje. Po končanem prvenstvu v B ligi smo ga zaprosili za kratko oceno nastopajočih ekip in še posebej oceno nastopa Mable.

»Katero so bile glavne značilnosti letošnjega prvenstva v skupini, v kateri je nastopal tudi Meblo?«

»Mislim, da sem si v treh mesecih dela z ekipo ustvaril precej jasno sliko o kvaliteti nasprotnikov in na splošno o kvaliteti v B italijanski ligi. Skupina je bila kvalitetna in zelo izenačena, z izjemo CUS, ki je po kvaliteti izstopal in bi vse ekipe lahko zasedle ali drugo ali šesto mesto. Pri vseh ekipah je razvidno, da mnogo več trenirajo od nas in da so podajalci boljši del ekipe. Igra vseh je zelo sigurna, malo je hitrih akcij in kombinacij na mreži. Vse ekipe, razen CUS, so igrale z dvema podajalcema.«

»Kaj pa Meblo?«

»Pravi čudež je, da smo s tako majhnim številom igralcev, s precejšnjim treniranjem in tudi s preslabim obiskom na treningih sploh nudili tako dober odpor vsem ekipam in nikoli doživljali katastrofalnih porazov. Igrali smo preveč nestanovitno, odličnim akcijam so sledile začetniške napake. Slabši del naše ekipe je obramba, ki pa je pogojena s slabim blokom. Vse to vpliva na

napad, ki je dober, vendar prevečkrat onemogočen zaradi slabega sprejema in nekonstantne igre podajalcev, ki občasno podajajo odlično, včasih pa z neverjetnimi napakami onemogočijo kakršnokoli akcijo. Ekipi se je poznala odsotnost Vide Legiša v večini tekem, saj bi s svojo zanesljivo igro predvsem v obrambi prinesla več sigurnosti v ekipo. V zadnjih treh mesecih je največji napredek pokazala Vesna Klemš, kateri manjkajo le večje izkušnje. Na vsak način moramo biti glede na to, koliko vadimo, z doseženim zadovoljni, prvenstvo pa je pokazalo, da bi z več vadbe lahko dosegli mnogo boljše uvrstitve.«

»Meblo je bila edina ekipa, ki je nastopila s tujo igralco.«

»Brez nje bi bila ekipa mnogo manj prodorna in je v celoti svojo

nalogo dobro opravila. Bila je odlična v napadu in na servisu, solidna v obrambi, njena največja slabost pa je bil blok. Zaradi svoje starosti bi morala dosti več trenirati, da bi lahko v celoti dala vse, kar je glede na njeno znanje in izkušnje tudi sposobna. Če se bo tudi v bodoče računalo na pomoč tuje igralke, bi bila potrebna taka, ki bi bila odlični bloker, po potrebi pa iz obrambne linije tudi podajalec.«

»Kakšen pa je bil odnos igralcev do vadbe?«

»Igralke nerade vadijo brez žoge, medtem ko je prizadevnost pri vajah z žogo precejšnja. Obisk na treningih je bil 80-odstoten, najbolj redna je bila Lia Legiša, najmanj pa Grazia Legiša in Viviana Kus, za katero je prava škoda, da ni več trenirala, saj bi v tem primeru lahko dala ekipi tisto, kar so vsi od nje pričakovali.«

»Kakšne pa so lahko ambicije ekipe v bodoče?«

»Da si ekipa lahko zastavi bolj ambiciozne cilje, bo treba v bodoče nujno povečati število treningov, razpolagati z večjim številom igralcev, ki bodo svoje privatne zadeve bolj podredile odbojki in dobili tako tujo igralco, ki bo znala ekipo potegniti za seboj v kritičnih trenutkih. Če pa se način dela ne bo spremenil, realno ne moremo pričakovati večjih uspehov kot doslej.«

(R.G.)

Odmevi po prvenstvu

Letošnja sezona je bila za Meblo nekakšna poizkusna faza, ki naj bi pokazala dobre in slabe strani združevanja sil in služila kot izhodišče za bodoče delo. Ob koncu sezone smo zbrali nekaj mnenj, ki naj bi prispevale k popolnejši sliki o tem kaj je prineslo združevanje in s kakšnimi problemi so se pri tem srečevali.

Glavni pobudnik ideje o združevanju sil na odbojbarskem področju je bil predsednik Sokola Antek Terčon, ki je z doseženimi rezultati ekipe zadovoljen, saj se je s tem odprla nova stran v naši ženski odbojki in so prav igralke dokazale, da one najbolj pravilno razumejo združevanje. Da končni obračun ni še boljši, je to po njegovem mnenju posledica nekaterih napak, ker vseh stvari v prvi sezoni niso dovolj natančno opredelili, nekaj posledic pa je povzročila nedvomno tudi sprememba trenerja med samo sezono, vendar so na koncu vse težave prebrodile in dokazale, da so sposobne dobro in učinkovito igrati. Prepričan je, da je treba z začetim delom nadaljevati in odpraviti napake, ki so bile storjene, boljše organiziranosti in prerazporediti delo in za to idejo pridobiti tudi tiste, ki o pravilnosti take izbire, danes še dvomijo.

Joško Širca, ki je spremljevalec ekipe in brez katerega si težko predstavljamo normalno delo Me-

bla, nam je povedal, da je poizkus z združevanjem nedvomno uspel, da pa se je pri svojem delu soočal z mnogimi problemi od organizacije prevoza igralcev na trening, do telovadnice in do celotne tehnične organizacije v zvezi z ekipo in da je bil pri svojem delu preveč osamljen ter da v začetku vse ni bilo dovolj dobro dogovorjeno in je zaradi tega prišlo včasih tudi do nesporazumov. Dejal je še, da bi morali ekipi nujno priključiti morda maserja in boljše urediti vse tehnične podrobnosti, saj pri tem precej zaostajamo za italijanskimi ekipami.

Same igralke z doseženimi rezultati niso zadovoljne in kot je dejala Lia Legiša, kapetan ekipe, bi lahko z večjo odgovornostjo dosegle precej več. Nedvomno pa je združitev igralcev prinesla dosti dobrega tako s tehničnega vidika kot tudi s človeškega, saj so se letos v isti ekipi zelo dobro ujele igralke, ki so bile v prejšnjih sezonah zagrizene nasprotnice. Po njenem mnenju je treba po začetni poti nadaljevati in združevanje razširiti na vsa društva

Antek Terčon

in omogočiti redno selitev igralcev iz ekipe v ekipo po potrebi in poskrbeti tudi za pomladitev Mebla ter najti skupen jezik s starejšimi igralkami, ki bi morale najti način, da vskladajo privatne obveznosti s športnimi.

Nedvomno so v pretekli sezoni od Viviane Kus vsi pričakovali več. Zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov pa je igrala in trenirala manj in slabše kot bi lahko in sama s sabo ni zadovoljna. Zelo pozitivno si ji zdi združevanje sil in vidi v tem edini način za doseganje večjih športnih uspehov, vendar meni, da organizacija še vedno šepa, da ni bilo najboljših poskrbljenosti glede urnikov treningov in razpoložljivosti telovadnice, kar pa se da v bodoče rešiti. Misli, da je treba nujno trenirati vsaj štirikrat tedensko, pomladiti ekipo in se dogovoriti z vsemi igralkami o tem, kaj mislijo v bodoče, sama ekipa pa bi si morala v naslednjem prvenstvu zadati kot cilj, osvojitve enega od prvih mest na lestvici. Pravi, da bi ona sama težko prevzela takšne obveznosti, saj je v tem trenutku preveč obremenjena z nezadovoljstvom nad svojim nastopom v letošnji sezoni, prisotne pa so tudi negativne izkušnje iz prejšnjih sezon.

obvestila

ŠZ Jadran

obvešča, da bo ob priliki prvenstvene košarkarske tekme (15. 4.) Be. Ca. Budrio - Jadran avtobusni izlet za navijače v Budrio. Cena je 10.000 lir.

Odhod avtobusa z Opčin ob 6.00, s Proseka ob 6.15 in iz Nabrežine ob 6.30. Vpisovanje: v trgovini čevljev Malalan na Opčinah, v cvetličarni Nadja na Proseku in v Baru Igor v Nabrežini.

Nogometni odsek ŠK Kras

poziva vse začetnike, rojene leta 1976 in starejše, ki bi radi igrali nogomet, naj se danes, 12. aprila, ob 17. uri zglasijo ob robu nogometnega igrišča v Repnu, kjer bo na sporedu že prvi lažji trening. S seboj naj mladi nogometaši prinesejo telovadne copate in ostalo športno opremo. Za morebitna pojasnila naj se zainteresirani obrnejo na telefonsko štev. 229389.

Atleška sekcija ŠZ Bor

obvešča, da bo šla odboda danes, v četrtek, 12. aprila, ob 19.30 na stadionu 1. maja.

ŠD Mladina

organizira rekreacijske treninge v namiznem tenisu s končnim turnirjem vsak tork in četrtek ob 19.30 v prostorih občinskega rekreativnega društva. Vabljeni!

Naše tehnično niso zaostajale za najboljšimi

S slavljenjem obeh šesterek iz Padove je padel zastor nad letošnjim drugoligskim prvenstvom. Kot je znano, je CUS napredoval v A-2 ligo, Tregarofani pa bo ta podvig skušal opraviti na kvalifikacijah. »Študentke« so prvo mesto nedvomno zaslužile, saj so zaigrale najbolj konstantno skozi vseh dvajset kol. Obenem je bil CUS tudi edina ekipa brez večjih slabosti, njeni glavni orožji pa sta bili prodoren, čeprav enostaven napad in izredno nevarni servisi.

Povsem drugačen koncept igre so imele ekipe, ki so se na lestvici razvrstile takoj pod vrhom. Tregarofani, Torrefranca Trento in Mogliano so igrali predvsem dobro in požrtvovalno v obrambi, pomanjkanje »višine« pri mreži pa jih je prisililo, da so poskušali napadati s hitrimi in kombiniranimi akcijami. Kot ljubitelji lepe, privlačne in moderne odbojke lahko v prvi vrsti obžalujemo, da se je za Mogliano prvenstvo tako nesrečno končalo. Gledati to ekipo je bil pravi užitek, saj je igrala dinamično in duhovito ob mreži ter zagrizeno in žilavo v polju.

Zadnja v skupini za napredovanje je bila mlada postava Nervese, ki pa ima pred sabo še lepo bodočnost.

In že smo pri Meblu. V naših športnih krogih je veliko govora o tem, ali je bilo letošnje prvenstvo za našo združeno ekipo uspešno ali ne. Če pomislimo, kakšen kakovostni vzpon doživlja v zadnjih letih italijanska ženska odbojka tudi v evropskem merilu in če vemo, da je tudi srednja kvaliteta v B ligi občutno porasla (zaradi nastopanja nekaterih igralcev s prvotnega izkušnjami in ob kopicah mladih, ki nezadržno prodirajo proti vrhu) je tudi peto mesto Mebla lahko soliden dosežek. Po drugi strani pa moramo vedeti, da naše moštvo ni bistveno zaostajalo za nasprotniki

in je celo kot edino v tej skupini lahko računalo na pomoč tuje igralke, a je na koncu vseeno iztržilo veliko manj, kot bi lahko. Seveda bi vzroke za to lahko iskali marsikje, prepričani, da pripada ta naloga predvsem vodstvu Mebla, ki mora trezno oceniti minulo sezono in obenem zastaviti delo v bodoče tako da se nekatere napake ne bodo ponovile. Na tem mestu pa bomo skušali podrobneje analizirati doprinos posameznih igralcev, ne da bi razglabljali o tem, zakaj je bilo tako in kako bi lahko bilo bolje.

ANTONI SONJA: Trener jo je pošiljal na igrišče v glavnem v končnicah setov kot taktično menjavo, kar je za igralke vedno nevarna vloga. Nekajkrat je ob vstopu v igro vnesla v ekipo nekaj prepotrebne živahnosti, zaradi nizke postavne in slabe prstne tehnike pa kot nosilna podajalica seveda ni mogla igrati. OCENA: 6.

CERGOLO RADA: Prvenstvo je začela v velikem slogu, po porazu v prvi domači tekmi z Moglianom pa je skupaj s celotno ekipo zašla v krizo. Zadnje tekme je odigrala zopet precej bolje. Bila je glavna organizatorica igre in zaslужna za nekoliko bolj domiselno in dopadljivo odbojko, ki jo je Meblo občasno prikazalo. Pomanjkljiv pa je bil njen doprinos v bloku in napadu. OCENA: 7.

KLEMŠE VESNA: Letos je igrala bolj malo (nekoliko več proti koncu prvenstva), v bodoči združeni ekipi pa bo prav gotovo ena ključnih igralcev. Njeno glavno orožje je dober servis, zaenkrat sicer premalo zanesljiv, razvija pa se v popolno igralco, enako dobro v polju in ob mreži. Manjka pa ji nekaj več agresivnosti in samozavesti. OCENA: 6,5.

KRALJ CIRILA: Vsestransko koristna igralca. Nekaj tekem je odigrala res odlično, dragocen je bil njen do-

prinos pri sprejemu servisa, v napadu pa je bila najbolj učinkovita pri hitrih žogah s krila. Očitamo pa ji lahko taktično nedisciplinirano igro v obrambi (tu mislimo predvsem na napačno postavljanje), ki pa je značilno tudi za večino njenih soigralcev. OCENA: 7,5.

Vida Legiša

KUS VIVIANA: Prav gotovo potencialno najboljša igralca Mebla. Žal je premalo trenirala, tako da ekipi ni mogla dati tistega, kar so vsi od nje pričakovali. Izreden smisel za blok je sicer ohranila, nepričakovano skromen pa je bil njen delež v napadu. Če bo v sebi našla motivacijo za nadaljnje igranje, lahko za slovensko odbojko da še veliko. OCENA: 6,5.

LEGIŠA GRAZIA: Igrala je izredno malo, ko pa je dobila priložnost, je povsem zadovoljila, čeprav je bilo opaziti, da ji primanjkujejo igralne izkušnje. Glede na to, da ni več izredno mlada, ji je treba omogočiti, da odigra vsaj eno prvenstvo (četudi v nižji ligi), nato pa bo moč boljše oceniti njene realne zmožnosti. OCENA: 6.

iz planinskega sveta

nista Lucijan Milič in Lucijan Cergol, kot člana gorske reševalne službe predavala o prvi pomoči.

Istočasno bo tudi sestanek tistih alpinistov, ki se bodo na pomlad prihodnjega leta podali na odpravo v Himalajo, na Južno Anapurno. Vse podrobnosti bomo še javili.

Občni zbor

CAI - Alpina delle Giulie
Pred kratkim je bil redni občni zbor tržaške sekcije Club Alpino Italiano - seziona Alpina delle Giulie. Na tem so izvolili tudi novi odbor društva, med katerimi bi omenili predsednika Franca Slataperja ter oba podpredsednika Stefana Sofia ter Fabia Fortija.

S prihodnjim mesecem bo to društvo menjalo svoj sedež, saj se bo s Trga Unità 3 preselilo v Ul. Machiavelli 17, redno pa bo odprti od 19. do 21. ure, medtem ko bo deželni jamar-

ski kataster odprt vsak dan od 15. do 19. ure, razen ob sobotah.

Aprilska številka

Planinskega vestnika

Četrta letošnja številka Planinskega vestnika prinaša vrsto zanimivih člankov, med katerimi bi omenili pogovor z alpinistom Bojanom Pollakom z naslovom »Hriba ne moreš premagati, nato zelo dolg, vendar prijeten sestanek« S smučmi po Šar planini, spet alpinistični prispevek Slavka Svetičiča, ki opisuje odpravo primorskih alpinistov v gorski skupini Cordillere real v Boliviji ter še vrsto zanimivih člankov in običajnih rubrik.

Jugoslovani pod Manaslu

Pred tednom dni so z zagrebškega letališča poleteli v Amsterdam, nato pa v Katmandu alpinisti Stipe Božič (32 let) in Edo Retelj (23), člana AO Moser iz Splita in Viki Grošelj (32) ter Aleš Kunaver (49), člana AO

Ljubljana — Matica. Njihov cilj je himalajski vrh Manaslu (8163 m), točneje njegovo jugovzhodno ostenje. Razmišljajo, da bo na alpski način preplezali zamišljeno smer po grebeni ali pa vsaj ponovili Messnerjevo smer. Ne eno in ne drugo pa ne bo lahko. Imeti bodo namreč le 20 nosačev, le obvezne spremljevalce (zveznega oficirja, sirdarja in kuharja) in — domov naj bi se vrnili že 21. maja.

Zborovanje slovenskih jamarjev

Jamarsko društvo iz Sežane, ki bo skupno z Jamarsko zvezo Slovenije organiziralo letošnje, po vrsti že 13. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa, je te dni razposlalo vabila za to največje srečanje slovenskih speleologov. Zborovanje bo 9. in 10. junija v Lipici, njegov osrednji del pa bodo strokovna predavanja o zaščiti Krasa in še posebno Škocjanskim jam, novjših speleoloških dognanj na Krasu, jamah v NOB in zgodovini slovenskega jamarstva ter jamarski tehniki in dokumentaciji. DUŠAN JELINČIČ

Občni zbor SPDT

Slovensko planinsko društvo iz Trsta vabi svoje člane, simpatizerje in planince sploh na svoj 29. redni občni zbor, ki bo jutri, 13. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.). Prvo sklicanje bo ob 20. uri, drugo pa ob 20.30. Na sporedu bodo predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, poročila načelnikov raznih odsekov, razrešnica starega in volitve novega odbora, razprava na poročila in razno.

Alpinistični tečaj SPDT

Nadaljuje se alpinistični tečaj SPDT. Pred tednom dni je v okviru teoretičnih lekcij predaval koprski alpinist Jože Zumer, in sicer o plezalni tehniki in alpinističnem izrazoslovju. V nedeljo pa so se vsi tečajniki s svojimi voditelji podali v dolino Glinščice, kjer so vadili zabijanje klinov in spust.

Drevi se bodo teoretične vaje nadaljevale, na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20, 3. nad.) ob 20.30. Najprej bo predaval Vojko Slavec o nevarnosti v gorah, nato pa bosta alpi-

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15,00 din, naročnina za zasebne mesečno 180,00, letno 1.800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250,00, letno 2.500,00 din

Poslani tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361

ADIT - OZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%.

Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu.

Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. aprila 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270

GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723

ČEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zaradi vrste dejavnikov in ugodnih naključij Turistični izvedenci napovedujejo razgibane velikonočne počitnice

RIM — Po predvidevanjih turističnih operaterjev se bo ob letošnjih velikonočnih praznikih pomikalo po Italiji približno 30 milijonov turistov, od katerih bo vsaj milijon tujcev. V večini primerov bo seveda šlo za skromnejše izletniške podvige, toda računajo, da bo precejšnje tudi število turistov, ki si bo privoščilo prave počitnice.

Takoj po letošnji veliki noči bo namreč 25. aprila obletnica osvoboditve, šest dni kasneje pa bo 1. maj, tako da si bodo lahko vsaj nekatere kategorije uslužbencev lahko privoščile kar 11 dni dolg počitniški »most« od 21. aprila do 1. maja, drugi pa mogoče krajša »mostička« od 21. aprila do 25. istega meseca ter od 28. aprila do 1. maja.

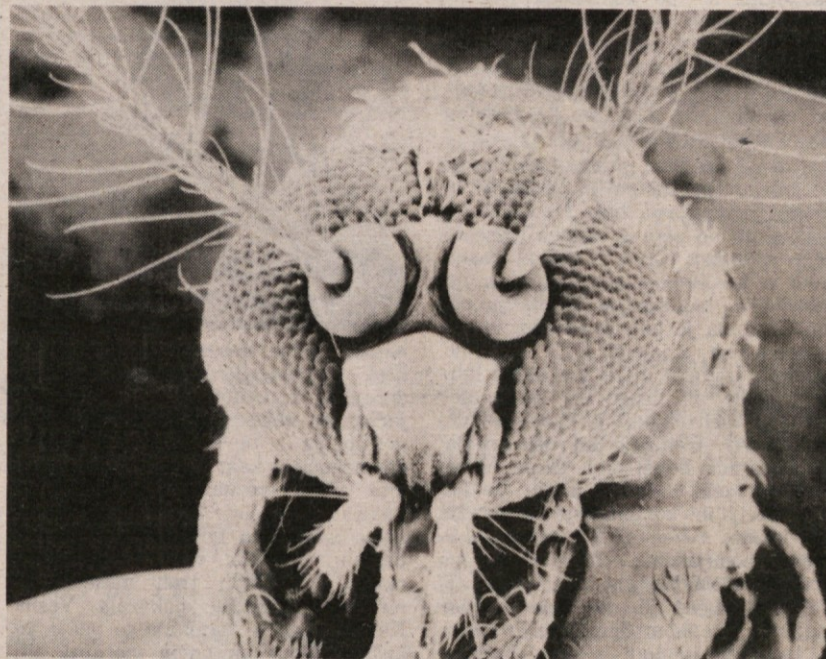
Ljubitelji počitnic bo mogoče nekoliko motilo, da bodo šolska vrata zaprta le od 19. do 25. aprila, na turistični promet pa bodo po drugi strani pozitivno vplivale slovesnosti ob zaključku svetega leta. Izvedenci računajo, da bo največji turistični promet ravno v »večnem mestu«, dokaj turistično razgibano pa bo tudi v

Firencah, Benetkah, Perugii, Ravenni in Assisiu ter v obmorskih letoviščarskih središčih.

Na osnovi naročil in podobnih podatkov računajo, da bo v letošnjih velikonočnih počitnicah prenočilo v italijanskih hotelih skupno 1.650.000 turistov, od katerih bo 750.000 tujcev. Pri tem je seveda treba upoštevati, da si bodo mnogi priskrbeli prenočišča izven hotelov. Vsekakor bi morala italijanska turistična bilanca zabeležiti v tem obdobju dokajšen pribitek, ki bo po napovedih izvedencev gotovo presegel 500 milijard lir.

Tudi za letošnje velikonočne počitnice je uprava železnice poskrbela za izredne vlake: 171 jih bo na notranjih progah, 176 pa na mednarodnih. Glavna turistov pa se bo gotovo poslužila avtomobilov. Prometna policija napoveduje, da bo v obdobju med 21. aprilom in 1. majem krožilo po italijanskih cestah in avtocestah preko 25 milijonov vozil. Zato prometniki že vnaprej pozivajo k previdnosti in spominjajo, da je ob lanskih velikonočnih praznikih umrlo v prometnih nesrečah 120 ljudi, kar 2.925 pa je bilo ranjenih.

Nadležen znanec

Posnetek ne prikazuje obiskovalca z Marsa, temveč preprostega in dobro znanega, čeprav ne priljubljenega komarja (Telefoto AP)

Vesoljski uspehi Rusov in Američanov Čas vesoljskih podvigov

MOSKVA — Prvi indijski vesoljec in njegova dva sovjetska tovariša so se srečno vrnili na zemljo, potem ko so preživel 8 dni v veliki vesoljski postaji Saljut, v kateri se nahajajo drugi trije sovjetski kozmonavti že od 9. februarja in ki bodo, tako kaže, ostali v vesolju še nekaj tednov.

Sovjetska televizija je prenašala zaključno fazo povratka sovjetske vesoljske ladje na zemljo. Ladjica je mehko pristala v sovjetski republiki Kazahstan ob 14.50 po moskovskem času. Zanimivo je, da so se trije ko-

zmonavti vrnili za ladjico Sojuz T-10, s katero je poletela v vesolje prejšnja posadka, ki pa so ji sedaj pustili novejšo ladjo T-11, s katero se bodo vrnili na zemljo Kizim, Solovjov in Atkov.

Medtem je posadka ameriškega shuttlea dosegla prvi uspeh. Uspelo ji je namreč povleči na krov pokvarjen satelit Solar Max, ki ga bodo sedaj skušali popraviti in spet vključiti v krožnico okoli Zemlje. Če jim to ne bo uspelo, bodo satelit pripeljali s seboj na zemljo.

Premalo popolnih bolnišnic

RIM — Iz »Poročila o zdravstvu v državi«, ki razčlenja podatke iz leta 1980, izhaja, da je v Italiji 480 krajevnih zdravstvenih enot, od katerih bi vsaka morala imeti vsaj eno javno, popolno bolnišnico. V resnici pa jih kar deset odstotkov nima niti štirih temeljnih oddelkov: splošne medicine, kirurgije, porodnišnice in ginekologije ter pediatrije. 81 KZE ima le delno te oddelke, 43 pa jih je sploh brez vsake javne in tudi zasebne bolnišnice, s katero bi bila podpisana konvencija. V Italiji je v 18 deželah v javnih bolnišnicah skupno 311.154 postelj, še nadaljnjih 40.000 pa je v zasebnih bolnišnicah in podobnih ustanovah. Leta 1980 je bilo v Italiji na vsaki 1000 prebivalcev 185 bolnikov sprejetih v bolnišnice, letalna doba pa je znašala v povprečju 11 dni.

Možne nove oblike stavkovnega gibanja

Še vedno stavka zdravnikov

RIM — Minister za zdravstvo Costante Degan je za danes sklical predstavnike javnih ustanov (občine, dežele, gorske skupnosti itd.), da bi proučili stanje glede obnovitve zdravniških konvencij in pregledali možnost za obnovo pogajanj z zdravniškimi sindikalnimi predstavniki.

Medtem se še vedno nadaljuje »administrativna« stavka družinskih zdravnikov, ki pripadajo FIMMG. Ti svojim pacientom še naprej izstavljajo le bele receptne liste, s katerimi lahko bolniki dvignejo zdravila le v tistih deželah, kjer imajo lekarnarje za to dovoljenje oblasti. Sicer pa se zdravniki odzivajo na poziv bolnikov le v hudih primerih in le proti plačilu. Vodstvo FIMMG se bo sestalo zopet v soboto in kot kaže, bodo tedaj morda podvzeli nove oblike stavkovnega gibanja.

Eksplodizija plina v predmestju Firenc

FIRENCE — Le malo je manjkalo, da ne bi v Firencah, v mestnem predelu Sandicci prišlo do prave tragedije. Tako pa je obračun žrtev omejen, pa čeprav je treba na žalost zabeležiti smrt priletnega upokojenca. Ob 7.45 je namreč v stanovanju Luigi in Lorette Bonocchi eksplodiral plin, ki je najbrž že nekaj časa uhaľal in končno nasičil prostor. Mimoidoči so videli ogenj in nato slišali eksplozijo, opeka in omet pa sta ranila peterico ljudi, ki je prav v tistem trenutku šla mimo. Sreča je bila, da je bilo avtobusno postajališče, ki je prav pod stanovanjem, v katerem je prišlo do eksplozije, prazno.

Paprika je za Madžare tudi pomemben vir deviznih sredstev

Paprika - rdeči simbol Madžarske

BUDIMPESTA — Madžari so po vsem svetu znani ne samo zaradi svojih specifičnih nacionalnih značilnosti, temveč predvsem zaradi ljubezni do dobrih zalozajev. Po znanem golažu so nekateri na Zahodu celo madžarski družbeni sistem etiketirali kot »golaž-komunizem«. Mimo vsega tega pa so Madžari neomajno prepričani, da so golaž in druge madžarske jedi dobre, ker jim je glavna sestavina paprika.

Paprika pa ni na Madžarskem samo osnovna sestavina za najrazličnejše jedi in priznani izvozni pridelek, temveč jo cenijo kot izredno surovino za najrazličnejša zdravila, kot izvrstno sredstvo za prebavo, proti išiasu in za širjenje arterij.

Paprika je na Madžarskem doživela največjo slavo leta 1937, ko je do tedaj neznani profesor segedinske univerze Albert Szentgyolergyi odkril vitamin »C« in zato dobil tudi Nobelovo nagrado. Segedinski profesor je prav iz paprike »izcedil« vitamin »C« in obenem ugotovil, da vsebuje ta povrtina več vitamina »C« kot limone.

Madžari so prepričani, da nima njihova paprika glede na barvo, aromo in okus tekmeča v svetu. Španci, ki imajo prav tako dobre klimatske pogoje za gojenje paprike, lahko pridelajo izredne količine, a madžarske kvalitete ne dosega. Polja okoli Segedina in Kaloca imajo enkratne klimatske pogoje, a tudi tehnologija pri-

delave zagotavlja madžarski papriki izredno kakovost. Nič čudnega torej, da jo izvažajo v 30 držav in ob tem zaslužijo kar 5 milijonov dolarjev letno. To navsezadnje ni niti dosti v skupnem izvozu, a če pomislimo, da preskrbijo nenasitni domači trg in še izvoz z obdelavo 9.000 hektarov, je povsem razumljivo, da je paprika postala pravi nacionalni ponos za Madžare.

Pred leti so hoteli Madžari povečati proizvodnjo z uvajanjem sodobne mehanizacije. Pridelek in količine so res povečali, a za nameček je padla kakovost, povpraševanje v tujini se je prav tako znižalo, da so se morali vrniti na tradicionalno obdelavo.

Ciril Gale
Vladimir Herceg

Desperado Joaquin Murietta (42.)

Poskusi na Indijancih

BRASILIA — Neka velika mednarodna industrija zdravil, s sedežem v Franciji, je sklenila z Ustanovo za pomoč Indijancem v Braziliji pogodbo za nudenje zdravstvene pomoči na področju, kjer ti primitivni ljudje še živijo. Toda brazilski zdravnik Mozarildo Cavalcanti je odkril vse kaj drugega, kot humanitarne težnje te tovarne: nad Indijanci plemena Yanomamis so »znanstveniki« tega podjetja preizkušali učinkovitost nekaterih zdravil, zlasti proti malariji, kar je izredno nevarno, saj ni mogoče predvideti posledic takega »zdravljenja« pri človeku.

Cavalcanti, ki je tudi poslanec, je zahteval od vlade naj vso zadevo razišče, toda njegova zahteva posebnega razburjenja ni povzročila, saj konec koncev opravljajo poizkuse »le« na Indiosih, ki pa so v amazonski džungli manj vredni od živali.

Dvajseto stoletje očitno ne šteje povsod dvajset stoletij!

Esesovca ostala brez pokojnine

KASSEL — Dva bivša pripadnika enot SS, ki sta bila med vojno ranjena in nato poslana v »notranje službe« teh zloglasnih vojaških enot sta pred kratkim sklenila zahtevati v Kaslu od oblasti, naj jima štejejo to službo v pokojninsko dobo. Vso zadevo so vzele v roke tamkajšnje sodne oblasti, ki so bile drugačnega mnenja od obeh bivših elitnih Hitlerjevih bojnikov. Sodišče je odločilo, da za službovanje v »notranjih službah« SS pač ne moreta zahtevati pokojnine.

Vsa zadeva postane jasnejša če povemo, da so te »notranje službe« predstavljale v glavnem stražarjenje koncentracijskih taborišč.

Še to manjka, da bi jima zdaj za tako službo dali še penzijo!

□ LONDON — V britanskem parlamentu je še v teku polemika glede grobega nastopa policije proti stavkajočim rudarjem. Predsednica vlade Margaret Thatcher je dejala, da je policija samo omogočila tistim delavcem, ki so to hoteli, da se vrnejo na delo. Predstavniki laburistične opozicije pa je odgovoril, da imajo rudarji pravico stavkati in tudi, seveda na miren način, prepričati svoje delovne tovariše, da se stavke udeležijo.